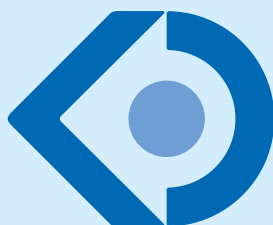

ZPRAVODAJ

KARTOGRAFICKÝ DEN OLOMOUC

KARTOGRAFIE A TECHNOLOGIE

Kartografický den
proběhne 26. února 2021

• 3 •

Vyhlášení soutěže
Mapa roku 2020

• 6 •

MAPA ROKU 2021

odborná soutěž

Česká kartografická společnost

Vyhlášení soutěže
dětské mapy B. Petchenik

• 7 •

Rozhovor s ředitelem MKC
Milanem Vykydalem

• 8 •

Rozhovor s oslavencem:
Karel Raděj 70

• 10 •

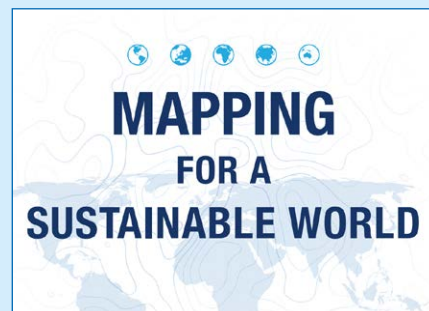
Karel Janečka
nově vedoucím katedry

• 13 •

Podrobnosti
k 24. kartografické konferenci

• 17 •

Nová kniha ICA a OSN
volně ke stažení

• 18 •

Slovo prezidenta ČKS

Vážení členové České kartografické společnosti!

Ve svém úvodníku pro Zpravodaj 4/2020 jsem vyjádřil přání, aby nás covid-19 na přelomu roku opustil a více se k nám nevracel. Ale jak se říká, když chceš, aby ti někdo nebo něco zrušilo tvé plány, tak je řekni nahlas. No, a ten covid si toto přání asi taky přečetl a hned na to reagoval další vlnou svého vlivu na naši společnost. A tak jsme zase v karanténě, máme domácí úkoly, kterým někdo říká home-office, učíme na dálku a nosíme zakrytý nos a ústa. A jak to bude trvat dlouho, to nikdo neví.

Ale co víme již dnes je to, že se zase budeme muset podřídit opatřením naší vlády do té doby, než se budou postupně uvolňovat. Pozitivní na celé situaci je, že naši členové nepřestávají pracovat a že i přes potíže proběhnout tradiční a jednorázové akce.

První z nich je Kartografický den v Olomouci. Tentokrát to bude ale bráno pouze jako značka, nikam nepojedeme a budeme jenom hezky poslouchat přednášky o kartografických technologiích a diskutovat po drátě (on-line, jak se říká). Kolegové v Olomouci dělají všechno proto, abyste nebyli

ošizeni o odborný program, i když budete ošizeni o výborné chleby se škvarkovou pomazánkou.

Potěšující je, že byly zahájeny intenzivní přípravy kartografické konference v Ostrově, o čemž si přečtete v samostatném příspěvku. A více k tomu nedodávám, abych si snad něco nepřál...

Rovněž byly vyhlášeny dvě tradiční soutěže – soutěž dětské kresby Barbory Petchenik a Mapa roku 2020. Chtěl bych na tomto místě poděkovat jak doktorce Kláře Severýnové Popkové, tak doktorce Aleně Vondrákové, že se o obě tyto soutěže starají. A budu doufat, že se z těchto soutěží vyberou exponáty do naší výstavy na mezinárodní kartografické konferenci ve Florencii, která byla odložena až na prosinec, tedy konkrétně na 14. až 18. prosince 2021.

V tomto čísle Zpravodaje najdete řadu informací a rozhovorů. Kolega Karel Raděj, bývalý náčelník geografické služby naší armády a později dlouholetý ředitel VÚGTK, oslavil své 70. narozeniny. U této příležitosti s ním redakce udělala rozhovor, který je určitě zajímavým čtením. Dalším rozhovorem je rozhovor s jedním z duchovních otců

Moravského kartografického centra ve Velkých Opatovicích, s Milanem Vykydalem. Ten také určitě stojí za přečtení, už jenom z toho důvodu, že přes okrajový zájem turistů o tuto lokalitu je zde unikátní muzeum naší kartografie a zapálený člověk, který se o jeho chod stará.

Nechci dále komentovat obsah tohoto čísla a další dění v naší společnosti. Ale rád bych vás všechny upozornil na novou publikaci Mezinárodní kartografické asociace, která vznikla na podporu „Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj životního prostředí“, který v roce 2015 vyhlásila OSN. ICA spolu s OSN vydala publikaci „Mapping for a Sustainable World“ autorů Menna-Jan Kraaka, Roberta Rotha, Brita Rickera a Ayoka Kagawy, jejímž cílem je ukázat význam map jako podkladů pro rozhodování v oblasti udržitelného rozvoje a ochrany přírody. Kniha je volně stažitelná na [stránkách ICA](#).

Vážení členové naší společnosti, přeji vám hezké počtení v tomto Zpravodaji.

Václav Talhofer

prezident České kartografické společnosti

Kalendář pro členy ČKS

V minulém Zpravodaji byla výzva pro zájemce o nástěnný kalendář pro rok 2021, který pro své členy připravila Česká kartografická společnost. Kalendář byl vytvořen jako tištěná příloha Zpravodaje ČKS, přičemž požádat o něj mohli pouze registrovaní členové ČKS.

Kalendář byl po 10. lednu 2021 rozeslán na distribuční centra podle výběru registrovaných zájemců a podle plánu jsou kalendáře k dispozici u kontaktních osob od 15. ledna 2021. **Pokud jste si kalendář ještě nevyzvedli, učiňte tak, prosím, co nejdříve.**

Celkem bylo vyrobeno 200 ks kalendáře, poskytnuty byly individuálním a kolektivním členům ČKS, část nákladu byla použita také na reprezentační účely.

Děkujeme mockrát za zprávy, které jste nám v reakci na kalendář poslali!

V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte prosím alena.vondrakova@gmail.com.

Z reakcí:

-- Myslím, že adresátům se kalendář určitě líbit bude, mně osobně se zdá opravdu vydařený po grafické i obsahové stránce, rozhodně bych měl zájem i o kalendář na příští rok.

-- Protože kalendáře jsou moc hezké, šly nadračku.

-- Děkuji za kalendář. V této souvislosti musím říci, že se moc povedl. Je znamenitý.

-- Právě jsem obdržel kalendář ČKS, velmi povedený, děkuji za něj!

-- Kalendář mi dnes došel v pořádku, je krásně zpracovaný, moc děkuji.

-- Tak to je rychlost, už mám kalendář doma zavesený, děkuji. Pekná práce!

-- Potvrzuji, že právě dorazily kalendáře. Vypadají moc hezky.

Ať už se vám kalendář líbil nebo ne, budeme vděční za zpětnou vazbu, abychom věděli, zda by byl případně zájem o podobné benefity pro členy ČKS i do budoucna.

Alena Vondráková

Pozvánka na Kartografický den Olomouc

S ohledem na trvající protipandemická opatření proběhne Kartografický den online. Tradiční setkání kartografů, tematiků (odborníků na řešená témata) a ostatních zájemců o novinky v oblasti kartografické tvorby a praxe se uskuteční stejně jako v minulých letech poslední únorový pátek, tedy 26. února 2021.

Tématem jubilejního 15. ročníku je **Kartografie a technologie**. To proto, že technologie velmi výrazně ovlivňují současnou podobu kartografie. Jejich rychlý vývoj je však obtížné sledovat, když zaměření jednotlivých odborníků je naopak čím dál úžeji profilované. Vybraní přednášející proto přinesou informace o aktuálním vývoji v různých oblastech tak, aby všichni účastníci získali představu o tom, jak v současné době technologie zjednodušují nebo obohacují kartografickou práci, co přináší nového a jak jsou propojeny s dalšími oblastmi praxe.

PROGRAM

9:30–9:45 **Připojení se do online prostředí**

9:45–10:00 **Zahájení**

10:00–10:10

**Kartografie a technologie:
úvodní komentář**

– **prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.**
(Univerzita Palackého v Olomouci)

10:10–10:40

Kartografie ve znamení webu a cloudu
– **Mgr. Petr Přidal, Ph.D.**

(Klokan Technologies, Map Tiler)

P. Přidal získal titul Ph.D. v oboru kartografie a geodézie a magisterský titul v oboru počítačových věd. Je konzultantem, výzkumníkem, programátorem a podnikatelem. V posledních letech se účastnil několika mezinárodních výzkumných projektů a vyvíjel populární software.

Jak se zrodil MapTiler, softwarové řešení pro tvorbu digitálních map z rastrových obrazů a geodat? Jakou budoucnost má před sebou MapTiler Desktop, software pro převod vašich dat do map s rychlým zvětšením? V čem je výhoda načítání libovolných obrázků nebo geodat, sestavování dlaždicových map a jejich nahrání do MapTiler Cloud nebo MapTiler Server?

10:40–11:10

Prostor a virtuální realita

– **Vojtěch Buday** (Tasty Air s.r.o.)

V. Buday by se dnes dal považovat za veterána herního průmyslu. Jeho první zážez byla hra Brány Skeldalu z roku 2002, kde působil

jako animátor a grafik. Dodnes má na kontě spolupráci na více než 10 velkých herních titulů, např. českou Operation Flashpoint, ARMA, Overkill 3, nebo chystaný a očekávaný artový titul All These Worlds. Po 17 letech v herním průmyslu se rozhodl založit vlastní společnost, zužitkovat dosavadní zkušenosti z vývoje her a toto všechno přenést do nového světa virtuální a rozšířené reality. Společně se svým týmem vyvíjí aplikace na míru, kde například přenáší skutečnou krajinu a objekty do virtuální reality.

Ztvárnění prostoru se stalo základním stavebním kamenem všech aplikací vyvíjených pro virtuální realitu. Snaha zachytit minulý, současný nebo i budoucí stav prostředí se neobejde bez nutného zaměření dat, přípravy pokladů a konzultací. Kvalitní podklady však díky současným technologiím umožňují vytvářet velmi detailní virtuální světy, které mohou uživatele přenést v čase. Lze se tak například projít po olomouckém Svatováclavském návrší ve 12. století a sledovat, jak se okolí dnešní katedrály v čase dramaticky měnilo.

11:10–11:30

Nová generace aplikací Zeměměřického úřadu na nové technologie

– **Mgr. Tomáš Němeček**

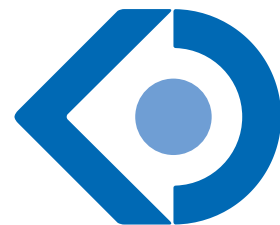
a **Mgr. Antonín Bačo** (Zeměměřický úřad)

T. Němeček vystudoval geografii na TU Liberec a WJEP Ústí n. L., v současnosti pracuje jako výzkumný a vývojový pracovník na odboru Správy a rozvoje informačního systému zeměměřictví. Věnuje se hlavně programování webových mapových aplikací a také správě a přípravě dat a služeb.

A. Bačo vystudoval PŘF UK Praha a nyní pracuje jako referent zeměměřictví a KN na odboru Správy a rozvoje informačního systému zeměměřictví. Věnuje se správě databáze, programování webových aplikací a analýzám dat.

**KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC**

KARTOGRAFIE A TECHNOLOGIE

Na konci léta roku 2020 byly spuštěny nové responzivní aplikace Geoprohlížeč, Archiv a Analýzy výškopisu, které sjednocují staré aplikace z pohledu uživatelského prostředí i použité technologie. Vývoj aplikací nebyl ukončen, stále jsou doplňovány nové funkce a opravy na základě zpětné vazby od uživatelů.

11:30–12:00 **Přestávka**

(virtuální prostředí Gather Town)

12:00–12:30

**Kartografie a DPZ:
geografické zabezpečení vojenských misí**

– **RNDr. Luboš Bělka, Ph.D.**

a **Ing. Vladimír Kotlář**

(Vojenský geografický
a hydrometeorologický úřad)

L. Bělka vystudoval učitelství matematiky a geografie na UP Olomouc a získal doktorát z geoinformatiky a kartografie na UK Praha pod vedením prof. Voženíla. Od roku 2001 pracuje v Dobrušce, nejprve jako fotogrametr a od roku 2004 jako výzkumný a vývojový pracovník. Od roku 2018 je ředitelem odboru aplikovaného rozvoje.

V. Kotlář vystudoval Vojenskou akademii v Brně (dnešní Univerzita obrany) a pracoval na různých vojenských pozicích se zaměřením na elektrotechniku a později geografii. Po skončení vojenské kariéry pracuje v Dobrušce jako výzkumný a vývojový pracovník na odboru aplikovaného rozvoje.

Vojenští geografové zpracovávají základní geografické podklady z území mimo Českou republiku. Na podkladě satelitních snímků velmi vysokého rozlišení připravují vektorové databáze topografických objektů a následně je používají při tvorbě topografických map měřítka 1 : 50 000 podle standardizačních zásad. Tyto mapy slouží jako základní lokalizační podklad při vojenských misích Severoatlantické aliance.

12:30–13:00

Třetí rozměr Katedry geoinformatiky v Olomouci– **RNDr. Jan Brus, Ph.D.** a **Mgr. Radek Barvíř**
(Univerzita Palackého v Olomouci)

J. Brus se jako odborný asistent dlouhodobě zabývá integrací nových technologií do výzkumu i výuky. Již od roku 2014, kdy byla na katedru pořízena první 3D tiskárna, se aktivně věnuje problematice 3D tisku. Stál u zrodu 3D laboratoře Katedry geoinformatiky (3DGLORY). Byl součástí řady projektů a aktivit využívající 3D technologie. Je hlavním autorem vyvinuté technologie TouchIt3D.

R. Barvíř je doktorandem a již od své bakalářské práce zkoumá možnosti výroby 3D mo-

delů reliéfu a povrchu na nízkonákladových 3D tiskárnách. V magisterském studiu na tuto problematiku navázal tvorbou interaktivních hmatových map TouchIt3D. Nyní se věnuje zejména hodnocení grafické náplně map, ale i přesto neodolá zapojit se do nových výzev, které svět 3D modelování a 3D tisku nabízí.

Zobrazovat realitu v prostoru a čase je odvěkým předmětem kartografie. Zatímco v minulých desetiletích byla práce s třetí dimenzí limitována omezeními výpočetní techniky, 21. století přináší více příležitostí, než jsme schopni realizovat. Ve své přednášce autoři poodhalí možnosti i úskalí práce s 3D technologiemi na katedře geoinformatiky v Olomouci. Multimediální tyflomapy otevírají pohled na okolní svět nevidomým už několik let. Nejnovější trendy v tyflokartografii popisuje

i právě vydaná kniha, ve které najdete mnohem více než jen nové možnosti technologie TouchIt3D. Přednášející se dotknou i světa 3D tisku, kde barevnost modelů a jejich interaktivita hrají prim. Prostřednictvím virtuální reality nahlédnou do horolezeckých terénů a zmíní vznik 3D dat – od dnes už zaniklých středověkých staveb až po kapesní LIDAR. Zkrátka těšit se můžete na představení 3D technologií, které posunují kartografii novým směrem.

13:00–14:00

Diskuze a zakončení semináře

– moderuje Vít Voženilek

14:00 **Závěr**

(virtuální prostor je otevřen až do půlnoci)

Registrace

Registrace je k dispozici na webových stránkách kartografickyden.upol.cz

V případě potřeby kontaktujte
vít.vozenilek@upol.cz
nebo alena.vondrakova@upol.cz

Registrujte se, prosím, co nejdříve.

15. KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC
KARTOGRAFIE A TECHNOLOGIE

ÚVOD PROGRAM HISTORIE FOTO VIDEO PARTNEŘI REGISTRACE

Registrace

Titul před Jméno* Příjmení* Titul za

E-mail* Instituce* Telefon Vystavení certifikátu ☐

Poznámka

Odeslat registraci

Kartografický den je také o setkávání

Už čtrnáctkrát se do Olomouce poslední pátek v únoru sjeli kartografové z celého Česka, aby shlédli zajímavé prezentace o tematickém mapování v geovědních oborech. Odborná část programu byla ale vždy jen jedním z důvodů, proč se do Olomouce podívat.

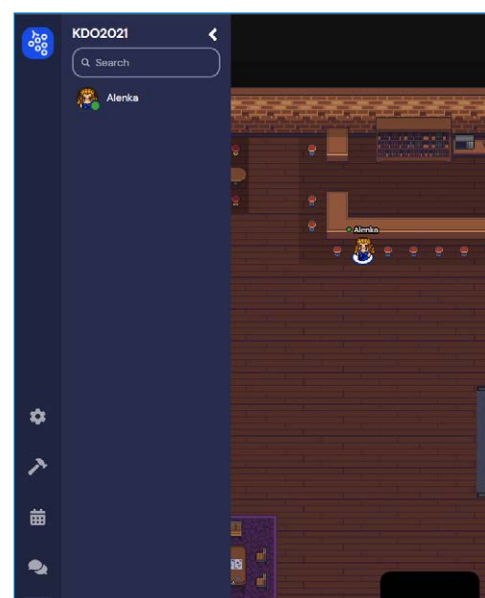
Neméně důležitou rolí Kartografických dnů bylo to, že vždy sloužily jako místo pro **setkávání s kamarády a známými**. Už 14krát jsme poslední únorový pátek strávili diskuzemi na kartografická i jiná témata. Pandemie covid-19 bohužel osobní setkávání výrazně omezila.

Tématem patnáctého ročníku KDO je *Kartografie a technologie*. Podle nás je osobní setkávání natolik důležitou součástí kartografických dnů, že jsme se rozhodli využít technologie a zprostředkovat osobní kontakt alespoň virtuálně pomocí prostředí **GatherTown**.

Gather Town je **virtuální prostor**, sloužící k efektivní online komunikaci. Kombinuje videohovory s 2D mapou. Zde mohou účastníci Kartografického dne virtuálně

(jako figurky na hracím plánu) procházet konferenční prostory a pokud v nich někoho potkají, automaticky se aktivuje webová kamera a mikrofon a mohou si spolu popovídat či diskutovat.

Funguje to velmi podobně jako na běžném kartografickém dni. Jakmile dorazíte do konferenčních prostor (otevřete si odkaz), můžete se procházet po foyer (po virtuální 2D mapě). Pokud zahlédnete někoho známého (figurku s jeho jménem), přiblížte se k němu. Tím se aktivuje vaše webkamera i mikrofon a povídáte si. Až bude čas přednášky, přesunete se v mapě „do auly“, kde budete přepojeni do prostředí ZOOM. Po přednášce se opět můžete vrátit do foyer, dále diskutovat, případně si projít postery, doprovodná videa atd.

Jak bude fungovat online prostředí na kartografickém dni?

S předstihem přinášíme místo mapy s místem konání návod „Jak se zúčastnit“.

1. krok

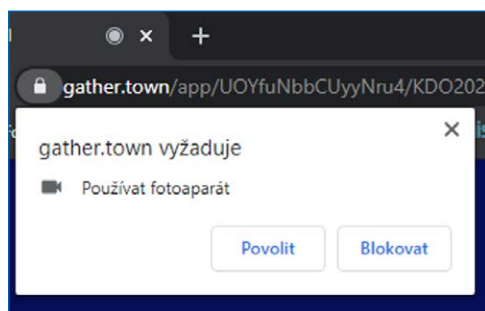
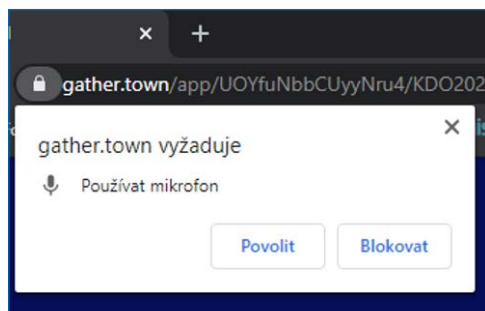
Otevřete si odkaz tinyurl.com/kartoden (můžete si prostředí vyzkoušet už nyní).

Doporučujeme používat prohlížeč Google Chrome

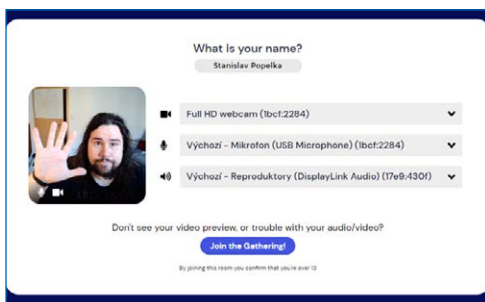
2. krok

Nejprve musíte povolit přístup k webkamerě a mikrofonu:

3. krok

Vyplňte své (pravé) jméno, ať vás ostatní poznají.

4. krok

Klikněte na **Join the Gathering!**

5. krok

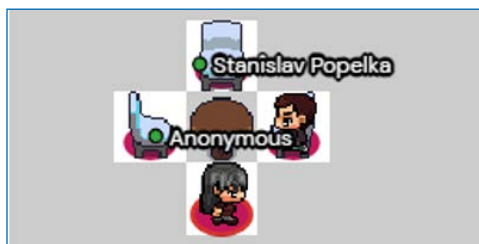
V mapě se objeví avatar (panáček) s vaším jménem. V prostředí se **pohybujete pomocí šipek** nebo kláves AWSD.

6. krok

Když se s někým potkáte, aktivuje se kamera a můžete si povídat.

7. krok

Pokud chcete mít **soukromí**, sedněte si ke stolu. Počet židlí (účastníků) u stolu je omezen na konkrétní počet.

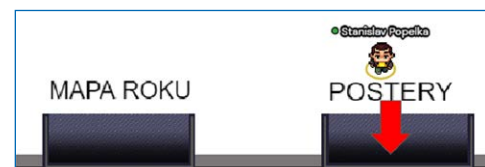
8. krok

Některé objekty jsou interaktivní. Pro interakci stiskněte klávesu X.

9. krok

Pro přechod do jiné místnosti stačí projít dveřmi.

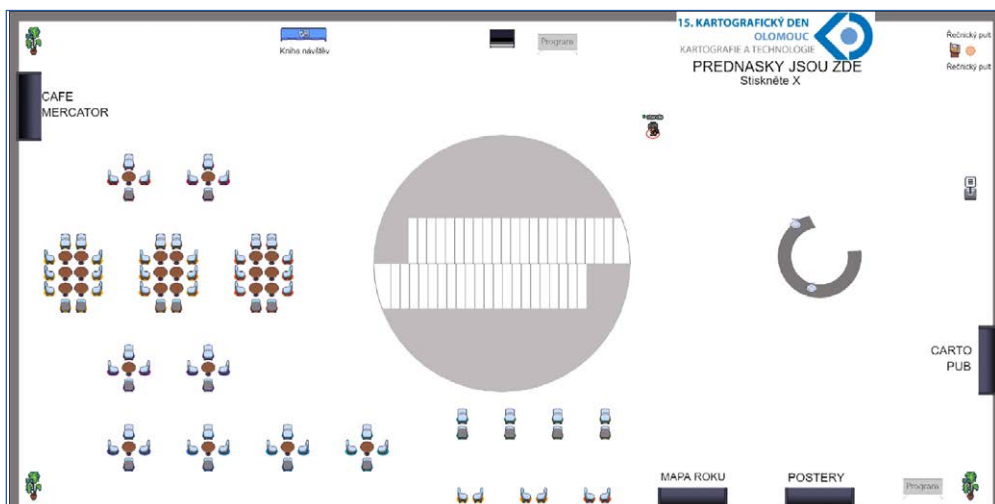

10. krok

Pro **poslech přednášek** se přesuňte na označené místo a stiskněte klávesu X. Poté klikněte na odkaz, který vás přesměruje na prostředí s přednáškami.

A o přestávce se můžete do GatherTown zase vrátit. Stejně tak po skončení, **virtuální prostor bude přístupný až do půlnoci**.

Na odkaze v prvním kroku je prostředí dostupné již nyní. Postery a doprovodné materiály budou doplňovány průběžně, oficiální otevření kompletních prostor je v **pátek 26. února 2021 od 8 hodin**.

Chcete vystavit poster nebo video?

Díky prostředí Gather Town nepřijdete ani o tradiční výstavu posterů a dalších zajímavostí v předšálí přednáškového sálu. Ve virtuální posterové sekci si budete moci postery prohlédnout v digitální podobě, a připravena bude také sekce Mapa roku, kde si připomeneme oceněné produkty Mapa roku 2019.

Postery zasílejte nejpozději do 24. února 2021 na standa.popelka@gmail.com.

Nechcete se připojit do „městečka“ kartografického dne, ale chcete se zúčastnit přednášek?

Nemějte obavy, všem registrovaným zašleme v instrukcích i link přímo do přednáš-

kového sálu. Určitě ale budete chybět těm, kteří by se s Vámi rádi setkali a popovídali si, co je nového...

V případě dotazů, prosím, kontaktujte standa.popelka@gmail.com.

Vyhlášení 23. ročníku soutěže Mapa roku

MAPA ROKU 2021

odborná soutěž
Česká kartografická společnost

Pravidla soutěže Mapa roku 2020

Soutěž Mapa roku je odbornou soutěží České kartografické společnosti.

Organizací jednotlivých ročníků je pověřena Komise pro soutěž MAPA ROKU (dále jen Komise), kterou jmenoval Výbor ČKS.

V čele Komise stojí předsedkyně, kterou jmenoval Výbor ČKS.

Do soutěže může být přihlášeno kartografické dílo, které:

- bylo vydáno na území ČR,
- bylo vydáno v uplynulém kalendářním roce, kdy pro ročník vyhlášený v roce 2021 **musí být dílo vydáno v kalendářním roce 2020**,
- neporušuje autorský zákon.

Soutěž probíhá v kategoriích:

Atlasy, soubory a edice map

V případě edice musí být přihlášeny minimálně dva produkty náležící do hodnocené edice, přičemž všechna díla přihlášená do daného ročníku soutěže musí být vydána v jednom roce (tj. minimálně dva produkty vydané v roce 2020 v rámci edice).

Samostatná kartografická díla

Kategorie je určena pro všechny typy kartografických děl a produktů.

Kartografická díla pro školy a vzdělávání

Přihlášené produkty musí mít charakter produktu pro vzdělávání.

Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu

Do soutěže mohou být přihlašovány jakékoliv mapové aplikace, softwarové kartografické produkty apod. Může být přihlášeno i dílo, které bylo vytvořeno dříve, a v roce 2020 bylo významně přepracováno.

Studentské kartografické práce

Studentské práce musí být přihlášeny přímo autorem nebo v případě přihlášení pracovištěm jejich vzniku se souhlasem autora. Díla mohou být tištěná i elektronická, vždy však v provedení, pro které mají být určena – tištěné mapy jako tištěné produkty a digitální mapy jako funkční odkaz nebo aplikace.

Studentské kvalifikační práce (s kartografickou tematikou nebo s kartografickým výstupem) se přihlašují včetně odkazu na plnou verzi práce a s kopií posudků. Samostatná kartografická díla (plán, mapa, atlas, glóbus, mapový portál apod. vytvořené pro jiný účel než kvalifikační práce, např. semestrální práce nebo samostatná práce studentů) se přihlašují standardně bez posudků.

Navrhovatel do soutěže přihlašuje **libovolný počet exponátů** vydaných v příslušném roce. Exponáty jsou do soutěže přihlášeny zasláním vyplněné přihlášky a jednoho výtisku od každého přihlášeného exponátu, a to na kontaktní adresu soutěže. Pokud je autorů díla více, může jej přihlásit jen jeden autor se souhlasem ostatních autorů. Každý člen Komise může navrhnout k hodnocení na společném zasedání další exponáty, vždy však se souhlasem vydavatele nebo autora s přihlášením díla do soutěže a s doložením navrhovaného díla nejpozději při jednání Komise s hodnocením produktů.

Pro ročník Mapa roku 2020 je **uzávěrka zaslání přihlášek a soutěžních produktů 20. 3. 2021** (jako termín odeslání produktů, zařazených do soutěže budou produkty doručené nejpozději do 31. 3.).

Vlastní **hodnocení exponátů** probíhá tříkolově, a to podle následujícího postupu:

1. kolo: Po uzavěrci soutěže provede předseda Komise rozdělení exponátů k prvnímu posouzení jednotlivým členům Komise, přičemž přihlíží k odbornosti členů a jejich regionální působnosti. Kategorie se vyhodnocuje, jen jsou-li do ní přihlášeny alespoň tři produkty.
2. kolo: Na společném zasedání navrhne každý člen Komise z exponátů jemu určených k hodnocení některé exponáty k nominaci na ocenění v jednotlivých kategoriích. Ostatní členové jeho nominaci schvalují a mohou navrhnout k nominaci další exponáty. Následně se Komise dohodne na počtu a výběru nominovaných produktů. Každý člen Komise má možnost na společném zasedání představit produkt, který do soutěže nebyl

ve stanoveném termínu přihlášen, ale odpovídá pravidlům soutěže a jeho autor/vydavatel souhlasí s dodatečným zařazením do hodnocení soutěže. Toto opatření je nazýváno jako „divoká karta“.

3. kolo: Nominované exponáty jsou hodnoceny všemi přítomnými členy Komise tajným hlasováním; ocenění Mapa roku v příslušné kategorii se získává exponát s nejlepším hodnocením, další pořadí se nezveřejňuje. V případě rovnosti bodů více produktů na prvním místě hlasuje komise o dodatečném pořadí těchto produktů tak, aby mohl být stanoven jeden vítěz kategorie. Pokud i v tomto hlasování dojde k rovnosti bodů/hodnocení, rozhoduje o výsledku předsedkyně Komise.

Nominace na ocenění Mapa roku se zveřejňují minimálně týden před vyhlášením výsledků soutěže.

V odůvodněných případech může zasedání hodnotící komisi proběhnout online, a to při dodržení všech podmínek pro dodržení postupu hodnocení exponátů, včetně tajného hlasování. Technickou realizaci zajišťuje předseda/předsedkyně nebo jím/jí pověřená osoba.

Ve výjimečných případech může Komise udělit **Zvláštní cenu** kterémukoli účastníkovi nebo nevítežnému exponátu, vždy s řádným odůvodněním. Návrh na Zvláštní cenu může vyslovit každý z členů Komise. O udělení Zvláštní ceny následně Komise hlasuje.

Členové Komise neposkytují informace z procesu hodnocení exponátů a nesdělují výsledky před jejich oficiálním zveřejněním.

Výsledky soutěže zveřejňuje předsedkyně Komise a předseda ČKS na veřejném vyhlášení nebo jinou vhodnou formou (například na webových stránkách soutěže a ve Zpravodaji ČKS).

Proti výsledkům soutěže není odvolání.

Více informací na [webových stránkách](#).

Alena Vondráková,
předsedkyně hodnotící komise

Soutěž Dětské mapy Barbary Petchenik

Kvůli organizačním změnám v konání Mezinárodní kartografické konference byly změněny i tradiční termíny konání Dětské mapy Barbary Petchenik. Pravidla i závěrka jsou ale již stanoveny a v současné době probíhá národní kolo soutěže.

Cena Barbary Petchenik byla založena Mezinárodní kartografickou asociací ICA v roce 1993 jako památka na Barbaru Petchenik, bývalou viceprezidentku ICA a kartografku, která se po celý život zabývala mapami ve vztahu k dětem. Cílem Ceny je zlepšit tvůrčí představivost dětí o světě. Cena je udělována každé dva roky na konferenci ICA jejími nejvyššími zástupci vždy alespoň jedné práci z každého kontinentu se zvláštním důrazem na věk zúčastněných dětí. Oceněné práce jsou navrženy k prezentaci UNICEF na pohlednicích.

Cílem soutěže je **rozvinout tvůrčí vyjadřování dětí o světě** pro zlepšení jejich grafického uvědomění a prohloubit jejich hlubšího vnímání o životním prostředí. ICA využívá přihlášené práce i k výzkumným účelům, obrázky se objevují na summitech Organizace spojených národů nebo na plakátech UNICEF. Z každé země lze přihlásit do mezinárodního kola maximálně 3 práce

z každé kategorie (pravidla se ale v průběhu let mění). Děti z českých zemí se soutěže pravidelně účastní od roku 1995. Mezinárodní kola se vždy účastní 6 dětských prací.

Národní kolo umělecko-kartografické soutěže Dětská mapa světa pořádá Česká kartografická společnost ve spolupráci s Katedrou geografie Technické univerzity v Liberci.

Téma pro období 2021–2023:

Mapa mého budoucího světa
(A Map of My Future World).

Soutěžní dílo může být vytvořeno jedním až třemi autory, v případě dvou nebo tří autorů musejí všichni spadat do stejné věkové kategorie:

- do 6 let
- 6–8 let
- 9–12 let
- nad 12 let (13 – 15 let)

Hodnocená kritéria:

- srozumitelnost tematiky – hlavní poselství obrázku,
- kartografický obsah – propojení prvků mapy s tématem soutěže (kontinenty, oceány, mapy, apod. – přiměřeně věku),
- kvalita provedení a celková estetická hodnota.

Konečná **uzávěrka pro zaslání obrázků je 15. června 2021.**

Vybraná díla budou odeslána do mezinárodního kola soutěže a budou vystavena na Mezinárodní kartografické konferenci ve Florencii v Itálii. Obrázky budou vystavovány také při různých příležitostech u akcí pořádaných Českou kartografickou společností.

V případě jakýchkoliv dotazů se, prosím, obraťte na klara.severynova.popkova@tul.cz.

Více informací na [webových stránkách](http://www.cartography.cz/soutez/).

Alena Vondráková, Klára Severyňová Popková

Soutěž dětské mapy Barbary Petchenik

Česká kartografická společnost
pořádá ve spolupráci
s Katedrou geografie Technické univerzity v Liberci
národní kolo mezinárodní umělecko-kartografické soutěže
na téma

MAPA MÉHO BUDOUČÍHO SVĚTA A MAP OF MY FUTURE WORLD

Hodnocená kritéria:

- ✓ srozumitelnost tematiky – hlavní poselství obrázku
- ✓ kartografický obsah – propojení prvků mapy s tématem soutěže (kontinenty, oceány, mapy apod. – přiměřeně věku)
- ✓ kvalita provedení a celková estetická hodnota

- ✓ Maximální velikost obrázku: A3 (420 x 297 mm), povrch plochý, při koláži výška max. 5 mm
- ✓ Při tvorbě je možné použít jakékoliv nerozbitné a trvanlivé materiály (papír, textil, apod.).
- ✓ Umělecké výtvarné nesmí být pohyblivé ani rozkládací (obrazy budou skenovány).
- ✓ Při tvorbě hranic kontinentů, států, apod. není dovoleno používat šablony.
- ✓ Práce mohou být vyhotoveny tradičními výtvarnými metodami nebo s použitím počítačové grafiky. Práce nesmí být laminovány.

Věkové kategorie:

do 6 let, 6–8 let, 9–12 let, 13–15 let

Na každém obrázku musí být zezadu umístěn (nalepen) ŠTÍTEK s následujícími údaji:

- ✓ jméno a věk autora
- ✓ jméno a adresa zákonného zástupce, stát
- ✓ název obrázku v českém jazyce a v anglickém jazyce (pokud nebude uveden, překlad zajistíme)

Výkresy zašlete nejpozději do **15.6.2021** na adresu:

Katedra geografie
Technická univerzita v Liberci
Studentská 1402/2, 461 17 Liberec 1
Obálku označte: *Dětská mapa Barbary Petchenik*

Autoři prací poskytují všechna práva k publikování a uveřejnění svých děl v rámci materiálů Mezinárodní kartografické asociace, a to bezplatně po neomezenou dobu.

V případě dotazů píše na:
klara.severynova.popkova@tul.cz

Další informace naleznete na:
<https://www.cartography.cz/soutez/>

Rozhovor s Milanem Vykydalem, ředitelem Moravského kartografického centra

O tom, jak MKC vzniklo, co je hlavním lákadlem pro návštěvníky, ale také o tom, jaká je současná situace a o řadě dalších zajímavostech, informuje naše čtenáře Mgr. Milan Vykydal. MKC je kolektivním členem ČKS.

Jak Moravské kartografické centrum vzniklo?

Pokud bych byl lakonický, tak jsme k MKC přišli jako slepý k houslím. Ale vážně, musíme se vrátit do roku 1924, kdy poslední majitelé velkoopatovického panství byli nuceni vyhlásit bankrot. Samotný zámek se v roce 1935 stává majetkem obce Velké Opatovice, která zde mimo jiné umístila školu. Škola zde byla až do roku 1973, kdy 2. ledna střední trakt zámku lehl popelem. V roce 1989 začíná dostavba velkoopatovického zámku a v proluce, která vznikla po požáru, se začíná stavět víceúčelové kulturní zařízení. Stavba je v roce 1991 pozastavena a investor – stát, převádí hrubou stavbu na město, které provádí zastřešení a zakonzervování stavby. Celá devadesátá léta se vedly vášnivé debaty, co s rozestavěnou budovou. Je rozpracováno několik projektů na využití budovy (kostel, bazén, lezecká stěna, squash, nejlevnější varianta – zbourat). V té době získává stavba lidový název Titanic. V roce 2000 navštívil Přemysl Reibl, tehdy ředitel muzea Boskovicka, zámek v Kunštátu, kde byla v depozitu Moravského zemského archivu umístěna plastická mapa Moravy a části Slezska. Právě Reibl přichází na město s myšlenkou, že právě tato mapa bude ústředním exponátem, kolem kterého se shromáždí další exponáty z oblasti kartografie a geodézie. Dalším zlomovým bodem byl okamžik, kdy na jaře 2007 posílá Reibl na kontrolní den svého podřízeného z Národního zemědělského muzea Petra Fencla, který se stává kurátorem expozice MKC. Fencel dal dohromady partu nadšenců, která za půl roku vykonala obrovský kus práce, a tak jsme **26. 10. 2007 slavnostně otevřeli**.

Za třináct let působení MKC prochází zákonitým vývojem. V samotných počátcích MKC provozovala společnost Služby města Velké Opatovice s. r. o., společnost, která měla na starost oblast kultury a sportu ve Velkých Opatovicích, tedy značně nevýdělečnou činnost. Z tohoto důvodu jsme byli nuceni pořádat akce, které by pomohly snížit ztráty z provozu MKC – vánoční a velikonoční trhy, koncerty, pravidelně organizujeme mezinárodní výstavy jirín, kdy v prostorách MKC bývá cca 400 vazeb z 300 druhů jirín. Při této akci

dochází i ke křtu nových odrůd, mimo jiné byla ve Velkých Opatovicích pokřtěna odrůda Kartografia. Samozřejmě nezapomínáme, na náš hlavní cíl – kartografie. Do této oblasti patří **Kartograficko geodetické dny, aneb pojdte s námi měřit zámek**, muzejní noci, řada krátkodobých výstav a přednášek. A tak se stává MKC kulturně společenským centrem pro Velké Opatovice a široké okolí.

Existují podobná zařízení i jinde v ČR nebo v zahraničí?

Rád vzpomínám na slova prof. Václava Talhofera, které pronesl u příležitosti 10. výročí MKC – Madrid, Mnichov a Velké Opatovice, to jsou tři místa v Evropě, kde se nachází podobná zařízení.

Život jde dál a v současné době můžeme podobné zařízení nalézt v Dobrušce. Na Slovensku u Banské Bystrice otevřeli muzeum map. Sám jsem navštívil SPŠ stavební v Bratislavě, kde mají menší expozici geodetických přístrojů. V žádném případě nesmíme zapomenout na VŠB v Ostravě, kde se nachází Čechurova sbírka, i když její část máme v současné době vystavenou v MKC. Plastické mapy podobné velikosti najdete na Islandě, v Rakousku, či v Černé Hoře.

Co je hlavním lákadlem pro návštěvníky?

Na tuto otázku není jednoznačná odpověď. Podle Ing. arch. Zdeňky Fránka, autora dostavby, je to samotná budova MKC a my mu z toho děláme skladiště. Pro laickou veřejnost je to jednoznačně plastická mapa.

Odborníci si zde najdou každý svůj šálek kávy, o kterém dokáží dlouhé minuty poutavě vyprávět.

Kterého z vystavených exponátů si nejvíce vážíte Vy osobně?

Velmi těžká otázka. Mých srdečných záležitostí je víc. Jedná se o exponáty, které jsme demontovali a opětovně

V Moravském kartografickém centru se kromě stálé expozice koná také řada výstav a společenských akcí.

Ředitel MKC Mgr. Milan Vykydal.

Aktivity Moravského kartografického centra zahrnují i akce pro školy nebo veřejnost.

Cedulka kolektivního člena instalovaná v MKC

montovali v MKC. Určitě však **TOP je plastická mapa Moravy a části Slezska**, která prodělala v nedávné době očistnou kúru. Mohu říci, že za posledních 50 let ji nikdo neviděl v kondici v jaké se nachází dnes. Velký dík patří všem restaurátorkám z MZA Brno, které za tři čtvrtě roku mapu celkově vyčistily. Současně se těším, až MZA zveřejní výsledky pátrání ohledně historie vzniku této mapy. Snad se potvrdí moje myšlenka, že základní kámen celé mapy je díl Brno a jeho okolí. Při demontáži mapy v roce 2019 jsme zjistili, že tento díl je rozměrově zcela atypický a na tomto díle jsou detaily, které na jiných dílech nenajdeme.

Jaké máte plány do budoucna?

Plány do budoucna, to je problém mnoha bezesných mocí. Např. **konečně dotáhnout do konce myšlenku získání statutu muzea pro MKC**, který ještě nemáme.

Pravidelně konat Kartograficko geodetické dny – aneb pojďte s námi měřit zámek. Je to akce určena pro žáky základních škol a studenty středních škol. Tuto akci pořádáme za obrovské podpory Masarykovy, Mendlovky, Paleckého univerzity, Univerzity obrany, VŠB-TU Ostrava a Zeměměřického úřadu.

Panteón české kartografie a geodézie – jedná se o myšlenku Petra Fencla, připomínat významné osobnosti kartografie a geodézie umístěním pamětní desky na stěnu MKC.

Plastická mapa Moravy a části Slezska je vyčištěna, bohužel je již v takovém stavu, že podobný zásah by již nevydržela a podmínkou setrvání v MKC je vyřešit zakrytí mapy. Dále zpracovat fotodokumentaci, která vznikla při restaurování. Např. Brno – co znamená drátové znázornění v ulicích města (tramvajové trati?), model budovy – jediný na

celé mapě, dle děvčat z MZA jsou na mapě v Brně další dírký, které napovídají, že takových modelů budov bylo více.

Realizovat myšlenku promítání různých vrstev na plastickou mapu, např. vliv lidské činnosti na krajinu, historické události atd.

Můj velký osobní dluh – v současné době máme v MKC knihovnu, která obsahuje řadu zajímavých knih, publikací, časopisů, map. Existuje pouze přírůstkový seznam, který je pro běžné použití velmi nevýhodný. Pracuji na jmenném a abecedním seznamu naší knihovny, který by byl zveřejněn na webu. Určitě se zde najde několik zajímavých věcí např. rukopisy několika skript, kompletní matrice posledního analogového zpracování lesnických map ČR atd.

Co považujete za významný mezník světové nebo české kartografie?

Jako laika v oblasti kartografie mne fascinuje okamžik z dějin kartografie. Pračlověk „Janeček“ sedí na Děvině na Pálavě a okusuje mamutí kost, v tom se dlouze podívá do kraje, v tom ucítí zvláštní šimrání mezi ušima, pousměje se a odloží kus masa. Uchopí kus mamutího klu a začne rýt. Ryje nejen co vidí, ale i to co není vidět, ale on ví, jak to tam vypadá.

Jak se cítíte v ČKS? Co vám dává a co byste od ní chtěl?

Velice rád se zúčastňuji akcí ČKS, kde jsem potkal řadu zapálených, velmi příjemných lidí a dnes si troufám říci i řadu přátel. Sedím, poslouchám a můj mozek se snaží uložit nové informace. Věřím, že ochota, s kterou se setkávám při řešení různých problémů, potrvá nadále.

Velice rád bych uvítal, pokud by se ČKS stala odborným garantem MKC.

Děkujeme za rozhovor a přejeme, ať se daří MKC lákat dostatek návštěvníků a Vám ať se daří v další práci i v soukromém životě.

Vít Voženílek

ČESKÁ
KARTOGRAFICKÁ
SPOLEČNOST

Moravské kartografické centrum
je kolektivním členem
České kartografické společnosti

Moravian Cartographic Centre
is a collective member
of the Czech Cartographic Society

VELKÉ OPATOVICE
MORAVSKÉ KARTOGRAFICKÉ CENTRUM

Karel Raděj oslavil významné životní jubileum

O svých zkušenostech, ale také o tom, co právě dělá a o plánech do budoucna, se s námi podělil Ing. Karel Raděj, CSc. Člověk, který působil ve funkci náčelníka Vojenské topografické služby Československé armády, později Geografické služby Armády ČR, působil v týmu specialistů geodetických služeb států střední a východní Evropy, a svou kariéru završil jako ředitel Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického.

Co právě děláte a jak se vám daří?

Děkuji za optání, pane profesore, nebo lépe, milý Vítku. Ve svých 70 letech musím sdělit, že se mi daří dobře. Rok 2020 jsem zakončoval jako desetinásobný dědeček, s čímž je spojena řada úkolů, povinností, ale zejména spousta radosti. Hlavní zátěž nese babička a díky tomu já mám čas něco málo dělat pro náš VÚGTK.

Vzhledem k tomu, že návrh našeho projektu „Rozvoj kapacit, znalostí a dovedností výzkumných manažerských a technických pracovníků VÚGTK, v letech 2017–2022“ v rámci operačního programu MŠMT „Výzkum, vývoj a vzdělávání“ i přes velmi dobrou úroveň jeho zpracování těsně neprošel, tak se uvedené problematice musíme věnovat v rámci stávajících kapacit a současných finančních možností. V rámci řešení uvedené problematiky jsme zahájili přípravy pro získání prestižního ocenění HR Award. Certifikát HR Award (logo HR Excellence in Research) uděluje Evropská komise výzkumným institucím, které implementují personální strategii HR 4R (The Human Resources Strategy for Researchers). Musím sdělit, že jsme na úplném začátku řešení a já sám se seznamuji a připravuji na řešení prvních kroků, které nás čekají.

Vedle těchto úkolů se v rámci svého zkráceného úvazku věnuji sledování hlavních událostí v oblasti výzkumu v ČR, sledování dění v rámci Asociace výzkumných organizací a také Svazu průmyslu a dopravy, kde jsme také prostřednictvím AVO členem.

Slavíte významné životní jubileum. Jakou roli ve Vašem životě hrály mapy a kartografie?

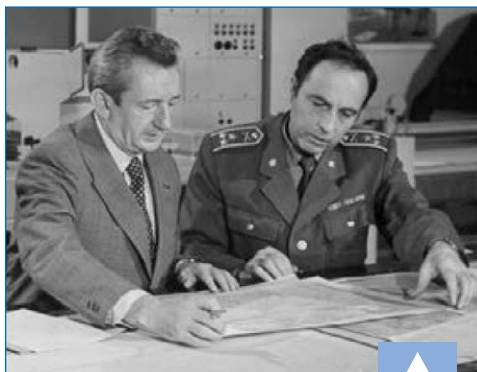
Bez velkého přemýšlení musím říci, že velice významnou. Začalo to již v dětství, kdy na stěnách našeho bytu byla jak mapa světa, tak mapa Československa, samozřejmě součástí knihovny byly i různé atlasy.

Tatínek, voják z povolání, nás pravidelně přezkušoval a neznat například hlavní města států, neznat pohoří na hranicích Československa či další důležité zeměpisné informace, by byla ostuda.

Tyto začátky doma byly základem mé lásky k zeměpisu a následně i ke kartografii a geodézii.

Velice významnou úlohu v mém dalším odborném zaměření sehrál můj učitel zeměpisu na **vojenském gymnáziu v Bratislavě** pan pplk. Kyška, který se následně podílel i na vojenské přípravě studentů na ČVUT a řada kolegů ho velice dobře zná. Další skutečností, která mě v této době vedla k lásce k mapám, byl orientační běh, kterému jsem se po celou dobu studia, vedle horolezectví a turistiky, věnoval.

Po maturitě na Vojenském gymnáziu Jana Žižky byla další volba studia geodézie a kartografie na vojenské akademii předem dána. Velikým **životním štěstím v rámci studia pro mne bylo setkání s řadou v té době špičkových pedagogů a nutno dodat vzácných lidí.** Vzhledem k tomu, že rozhovor je pro Zpravodaj ČKS, uvedu ze široké plejády vynikajících pedagogů, jako byl například profesor Vykutíl, pouze dvě pro Československou kartografii nejvýznamnější jména, a to profesory Srnku a Lauermana (foto 1). V tomto vynikajícím kolektivu pedagogů byla radost studovat a láska k oboru geodézie a kartografie přicházela sama. K celému krásnému vztahu studentů a pedagogů musím dodat, že pokračoval i po skončení studia. Při jakémkoliv návštěvě naší katedry po skončení studia jsem se setkával pouze s velice milým přijetím a ohromnou ochotou pomoci. Sám osobně jsem velice rád, že tento krásný vztah pokračoval i po nastalých personálních změnách

(1) Vynikající pedagogové prof. Srnka a prof. Lauerman při práci na koncepci Vojenského zeměpisného atlasu.

v důsledku přibývajících let. Například současný prezident ČKS a bývalý vedoucí katedry, profesor Talhofer, je toho krásným příkladem. Tyto popisované vztahy na naší katedře geodézie a kartografie dávám často při státních závěrečných zkouškách za příklad, jak by to podle mého názoru mělo na VŠ fungovat.

Ing. Karel Raděj, CSc.

Po **skončení vojenské akademie**, jsem se věnoval geodézii a také zaměření mé kandidátské dizertační práce na téma „Převod souřadnic geodetických bodů do nového souřadnicového systému JAGS“ je toho důkazem. V této době jsem úzce spolupracoval s významnými českými geodety, jako byli doktor Burša a profesor Cimbálník. Toto odborné zaměření jsem musel rozšířit nástupem do funkce zástupce náčelníka Výzkumného střediska 090 a následně nástupem do funkce **náčelníka Topografické služby Čs. armády** a poté Geografické služby AČR.

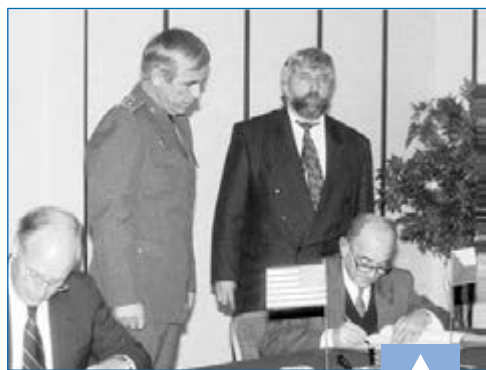
Při vzpomínce na toto období se opět mohu vrátit k otázce, jakou roli v mém životě hrály mapy a kartografie. Zde velice rád vzpomínám na první kontakty s Geografickými službami NATO (foto 2, 3). Z úst představitelů těchto služeb jsem velice často slyšel slova chvály na naše topografické mapy. Podrobné hodnocení našich topografických map, se svolením vedení služby, provedla Geografická služba Spojeného království. Výsledkem hodnocení bylo i doporučení přednesené na konferenci Geografických služeb NATO v Bruselu k převzetí hlavních zásad standardů Varšavské smlouvy pro tvorbu topografických map do standardů NATO. S velkým potěšením jsem s tímto velmi dobrým hodnocením seznámil náčelníka Generálního štábu AČR.

V této době jsem byl velice **hrdý na své starší kolegy**, kteří se o tuto vynikající úroveň topografických map zasloužili. Obdobně velice dobré hodnocení zaznělo z úst delegace americké DMA (Defence Mapping Agency), která byla mimo jiné seznámena i s prvním digitálním produktem, a to DMÚ200 (Digitální model území) v měřítku 1 : 200 000. Obdiv

tento produkt získal zejména s ohledem na, pro nás v té době dostupné, SW a HW prostředky. I tato událost ve mně vyvolala hrdost na mé kolegy, kteří se na tvorbě DMÚ 200 v počátcích 90. let podíleli.

Lze konstatovat, že **úspěchy v kartografii nadále pokračovaly**. Po zpracování první databáze DMÚ200 v roce 1994 bylo v témže roce zahájeno naplňování nového vektorového modelu území ČR, a to Digitálního modelu území 25 (DMÚ25). Veškeré technologie a programový aparát pro naplňování byly vytvořeny v prostředí ARC/INFO našimi specialisty a programátory, kteří za výsledek své práce sklidili oprávněné uznání jak v rámci AČR, tak i v rámci české a světové odborné veřejnosti. Jedním z těchto významných ocenění bylo i **obdržení výroční ceny ESRI** od pana Jacka Dangernonda v roce 1998 v San Diegu, USA. Jedním z hlavních důvodů vzniku DMÚ25 bylo vytvořit zdrojovou databázi pro tvorbu vojenského mapového díla. V roce 1994, vedle zahájení naplňování DMÚ25, byla také zahájena příprava tvorby map pro společné operace JOINT Operations Graphic 1 : 250 000 v pozemní a letecké verzi (foto 4).

V následujících letech 1996–1999 byly obě mapy vydány poprvé. Jedná se opět o velice významný kartografický počín. Byli jsme první

(2) Ministr obrany USA Richard Cheney a ČSFR Luboš Dobrovský podepisují dohodu o spolupráci mezi oběma ministerstvy obrany v oblasti topografického mapování, námořního a leteckého mapování, geodezie a geofyziky, digitálních dat a s tím souvisejících materiálů.

(3) Podpis smlouvy o vzájemné spolupráci s partnerskou službou SRN.

(4) Mapa JOG a její ocenění od ČKS.

zemí, která se touto novou mapou mohla pochlubit mezi zeměmi PFP (Partnership for Piece). **Jako veliké uznání bereme i ocenění ČKS „Mapa roku“**, které jsme v roce 1998 za tuto mapu obdrželi.

Abychom z roku 1994 vyčerpali vše, je nutné zmínit, že byla v rámci služby vytvořena skupina pro koordinaci přechodu na standardy NATO. Zde co se kartografie či topografických map týče, bylo potřeba urychleně zhodnotit stávající topografické mapy z hlediska jejich dalšího využití. Důsledně prostudovat standardy NATO vztahující se na tvorbu topografických map a formulovat požadavky na jejich přizpůsobení se novým standardům. I tento veliký úkol v oblasti kartografie TS splnila. Jen pro upřesnění uvedu, že v první etapě přibližování se standardům NATO byla v roce 1997 vydána topografická mapa 1 : 50 000. Její částečná standardizace spočívala v transformaci zeměpisných rohů mapových listů do WGS84, přitisku pravoúhlé rovinné sítě UTM a rozšíření o mimo rámové údaje v anglickém jazyce. Z tohoto rychlého výčtu je vidět, že poslední desetiletí minulého století bylo novými kartografickými produkty přeplněno. Je nutné říci, že **dosažené výsledky si zaslouží obdiv a všem kartografům či informatikům je nutno i zpětně poděkovat**. Jména nechci uvádět, neboť těchto jmen by bylo velice moc.

Tento výčet výsledků není úplný, a tak si na závěr dovoluji připomenout ještě významnou skupinu map z produkce služby, a to letecké mapy. V této oblasti na základě usnesení vlády z roku 1997 a přechodu vojenského a civilního letectva na normy ICAO, při řízení leteckého provozu nad územím ČR, došlo k redukci sortimentu těchto map. Od roku 1998 byly tyto mapy vydávány ve WGS84. Od roku 2001–2002 začalo vydávání nových typů standardizovaných leteckých map pro zajištění součinnosti v rámci NATO. I tento

významný úkol byl zejména k plné spokojenosti letectva splněn velmi dobře.

V tomto výčtu pro Zpravodaj ČKS uvádím a vzpomínám pouze na úspěchy v oblasti kartografie. Musím zde také uvést, že **řada velice významných úkolů byla plněna i v oblasti geodézie**, bez které by se kartografie neobešla. Je nutné si například uvědomit, že jednou z výchozích podmínek pro úplné začlenění do aliance NATO bylo definování WGS84. Tento geodetický systém byl do AČR zaveden nařízením NGŠ AČR dnem 1. ledna 1998. Uvádím to proto, aby si bývalí a současní geodeti nemysleli, že se na jejich vynikající práci zapomíná. I oni si zaslouží plné uznání, obdiv a velice poděkování.

Ze své pozice jistě bedlivě sledujete dění v kartografii a třeba i v ČKS. Co zajímavého byste o tom řekl čtenářům?

Sám o sobě si myslím, že česká kartografie a samozřejmě i její ČKS jsou na tom v porovnání se světem velmi dobře. Již samotné složení ČKS nám dává odpověď. **Je mezi námi řada celosvětově uznávaných odborníků**, na které jsme velice pyšní. Profesor Milan Konečný, bývalý prezident ICA, dále stále aktivní v ČKS je profesor Bohuslav Veverka, docent Miroslav Mikšovský zastával významné funkce v rámci ICA, vynechat nelze ani profesora Víta Voženílka, viceprezidenta ICA. To je ale pouze špička. Vynikajícím kartografem je prezident ČKS profesor Václav Talhofer. Opomenout nelze doktorky Růženu Zimovou a Evu Novotnou, doktora Ladislava Plánku, docenty Petra Kubička, Mariána Rybanského či Jiřího Cajthamla.

Z oblasti praktické či provozní kartografie musím zmínit vynikající odborníky, mé bývalé kolegy, kteří mají stejně jako já kořeny v TS AČR. Je mezi nimi Ing. Karel Brázdil, ředitel ZÚ, který stál za řadou v druhé otázce zmiňovaných úspěchů, jako bylo naplňování a tvorba DMÚ25 či tvorba celé měřítkové řady standardizovaných TM v souladu s aliančními požadavky. Dnes stojí za významným projektovým záměrem tvorby a správy nového státního mapového díla (SMD) z území ČR. Jedná se zde o velice náročný kartografický projekt, v jehož rámci budou ve spolupráci civilní a vojenské služby vytvořeny tři soubory SMD. První soubor Základních topografických map ČR v referenčním systému JTSK pro národní použití a druhý soubor ZTM v referenčním systému ETRS 89 pro mezinárodní spolupráci. V rámci MO bude vytvořen třetí soubor topografických map 25, 50 a 100 tisíc a vojenské mapy ČR 250, 500 tisíc a 1 milion.

Při uvedení této informace není možné opomenout i celou řadu vynikajících kartografů z VGHMÚŘ, ke kterým bezesporu patří

plukovníci Jan Marša, Radek Wildman a někteří další. Další významnou osobou je Ing. Jiří Drozda, ředitel VÚGTK. Také on stál za řadou zmiňovaných úspěchů, jako je tvorba map JOG v obou verzích, tvorba leteckých map a samozřejmě i tvorbou celé měřítkové řady standardizovaných TM. Vedle těchto dřívějších významných úspěchů je u Ing. Drozdy třeba zmínit i současný podíl na řešení náročného projektu kartografické generalizace v rámci přípravy nového státního mapového díla, či podíl na řešení řady dalších projektů, které se různou měrou vztahovaly i ke kartografii.

Nechci nikoho opomenout, ale vyjmenovat všechny, kterých si opravdu vážím, nelze. Tito vynikající kartografové společně s řadou mladých, zatím nejmenovaných, jsou zárukou, že česká kartografie se bude držet mezi elitou a bude i celosvětově uznávanou. Je to velký úkol celé ČKS.

Vedle zmiňovaných jmen je třeba ocenit všechny aktivity, které ČKS má. S velkým potěšením jsem četl o výsledcích konference ICA v Tokiu, kde česká delegace odvedla velice dobrou práci. Oceňovány v rámci odborné veřejnosti jsou i kartografické konference připravované ČKS. Významnou akcí je i udělování ocenění Mapa roku a opomenout nelze ani Kartografický den na Univerzitě Palackého v Olomouci. V tomto výčtu samozřejmě nemohou chybět semináře či konference věnované historickým kartografickým unikátům. Jako bylo například 500. výročí mapy Mikuláše Klaudyána či 300. výročí Müllerovy mapy Čech. V rámci odpovědi na výše položenou otázku chci poděkovat ČKS za pravidelné příspěvky do našeho Geodetického a kartografického obzoru.

Co považujete za významný mezník světové nebo české kartografie?

Myslím si, že je nutné se dívat a hodnotit situaci doma. Nebudu se tedy vyjadřovat k světové kartografii, ale pokusím se vyjádřit k situaci v české kartografii. Jsme malá ČR s 10 miliony obyvatel, s překrásným hlavním městem v srdci Evropy a nejlepším pivem na světě. **Naše země se chce i v oblasti kartografie ukázat a být nejlepší.**

Z mého pohledu bylo významným mezníkem české kartografie zvolení profesora Milana Konečného prezidentem ICA. Musím mu v rámci tohoto rozhovoru poděkovat za velice krásné a zajímavé vzpomínky v minulém Zpravodaji České kartografické společnosti,

kde ve stručnosti shrnuje, jak se vše kolem volby událo. Celé dění kolem výběru prezidenta ICA jsem sledoval v hlavním městě Rumunska v Bukurešti, kde jsem se připravoval na funkci Přidělnice obrany ČR. Rád jsem přijímal gratulaci od náčelníka TS Rumunské armády gen. Alexandru Ciocana, který dobře věděl, že mne tato událost velice zajímá. Je pro mne velikým potěšením, že jsem tehdy pobýval v zemi, kde Milan jako chlapec z Valašska na dovolené s rodiči zažil svůj první geografický šok.

Dnes, kdy má ČKS ve funkci viceprezidenta ICA profesora Voženíka, by měla usilovat o to, aby se kandidatura na prezidenta opakovala. S plným využitím zkušeností profesora Konečného lze jistě počítat.

Vedle výše uvedeného by bylo možné zmínit i další mezníky, které jsou spojeny s tvorbou řady unikátních kartografických děl včetně výsledků 1. 2. a 3. vojenského mapování, kterému je do dnešních dnů věnována značná pozornost.

Jaká aktuální témata k řešení vidíte ze svého pohledu?

Témat k řešení je celá řada. Jak jsem již zmínil, jako velice aktuální vidím řešení nové koncepce státního mapového díla a s tím spojenou **kartografickou generalizaci**, tvorbu nového značkového klíče či další modernizaci Základní báze geografických dat ČR. Řešením tohoto úkolu dochází **k těsnější spolupráci civilní a vojenské služby**, což samo osobě přináší úsporu velkého objemu finančních prostředků. Vzpomínaný Projektový záměr je společným koncepčním dokumentem ZÚ a VGHMÚř. Jsem přesvědčen, že cíle projektu budou naplněny a že nové soubory Základních topografických map budou dány do užívání k 1. 1. 2023 a v téže roce bude zahájena i tvorba nové edice vojenských TM dle nových standardů NATO.

Samozřejmě velice aktuálním tématem je i řešení geoinfostrategie v celé její šíři. Cílem je, aby byla nastavena jasná pravidla pro tvorbu, správu a využívání prostorových informací celou společností.

Musí se vytvořit podmínky pro organické začlenění garantovaných prostorových informací do rozhodovacích procesů veřejné správy i do života celé společnosti. Velice dobře celou tuto problematiku vysvětlil ve své studii dostupných geoinformačních strategií profesor Konečný již v roce 2009.

Ze samotné definice cíle geoinfostrategie je více než zřejmé, jak významnou úlohu by v celé této oblasti měla hrát kartografie nebo konkrétněji ČKS. Co jiného má pro kartografii s ohledem na její definici větší význam než prostorová informace, a kdo jiný, než kartografové umí nejlépe s touto prostorovou informací pracovat.

V samotném závěru této otázky si dovoluji mezi aktuální témata zařadit velice důležitou oblast, kterou je **vzdělávání**. Je nutné z hlediska ČKS se věnovat systému vzdělávání od základních až po vysoké školy. Víím, že ČKS se problematice vzdělávání věnuje, ale na druhou stranu také víím, že úroveň na různých školách je rozdílná. Určitě společné semináře těch, kteří se výuce kartografie či geoinformatiky věnují, by byly užitečné. Témat, o kterých by bylo možné diskutovat, je celá řada, jako například globalizace, internet, propojení vysokorychlostních sítí, data z různých zdrojů, globální sběr dat, elektronické technologie, geografické myšlení a řada dalších.

S ohledem na již zmiňované historické kartografické unikáty považují za velice důležité téma uchování kartografického kulturního dědictví a samozřejmě i jeho zpřístupnění, jako je tomu v ZÚ, v mapové sbírce UK či u nás ve VÚGTK.

Jak by se měla ČKS dále vyvíjet a co byste popřál české kartografii?

S ohledem na dosahované výsledky bych si přál, aby ČKS pokračovala ve své práci. Jako u všech činností je vždy možné říci, že je co zlepšovat. Ve vedení ČKS jsou velice kvalitní, odpovědní, obětaví a za českou kartografii bojující lidé. Široké zastoupení ČKS v ICA je zárukou, že se budou neustále řešit aktuální témata, která před českou a světovou kartografií stojí či budou stát. Činnost a práce v ČKS je dobrovolná, nad rámec pracovních povinností, která je dělána s láskou a osobním západem pro českou kartografii.

Dovolím si tedy v závěru vám všem, kteří odvádíte v rámci ČKS vynikající práci poděkovat, popřát pevné zdraví, spokojenost a hodně pracovního elánu, který přispěje k rozvoji české kartografie.

Děkujeme za milý rozhovor a přejeme, nejen k Vašemu krásnému jubileu, ať se Vám i nadále daří alespoň tak dobře, jako dosud.

Vít Voženík

Nový vedoucí Katedry geomatiky Západočeské univerzity v Plzni

Tři stručné otázky jsme položili novému vedoucímu Katedry geomatiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni doc. Ing. Karlu Janečkovi, Ph.D. Katedru převzal po doc. Ing. Václavu Čadovi, CSc., který zde nadále působí jako docent.

Od 1. ledna 2021 jsi nastoupil na post vedoucího katedry. Co je hlavní doménou vašeho pracoviště?

Hlavní předností katedry geomatiky je dlouhodobě vysoká kvalita našich absolventů a množství zajímavých projektů, což vnímám jako spojitě nádoby. Výsledky základního výzkumu kolegů z oblasti geodézie jsou na absolutní světové úrovni a přispívají např. při studiu vývoje Sluneční soustavy, pro zpřesnění drah družic, navigaci měsíčních sond a realizaci referenčních souřadnicových systémů.

V oblasti aplikovaného výzkumu je katedra silná především v oblasti 3D geografických informačních systémů, fotogrammetrie a kartografie. Řada výsledků projektů aplikovaného výzkumu nachází uplatnění v reálné praxi, ať už jde o dopravní modelování nebo precizní zemědělství. Nesmím zapomenout ani na „otce zakladatele“ katedry geomatiky a mého předchůdce doc. Václava Čadu, který před lety navrhl metodu pro převod map v systémech stabilního katastru do souvislého zobrazení v S-JTSK, což zásadním způsobem formovalo oblast katastru nemovitostí v České republice.

Každý vedoucí nastupuje na své místo s nějakou vizí. Jaké cíle máš Ty?

Jasným cílem je udržet vysokou kvalitu studia a s tím související poptávku po našich absolventech. Je potřeba nabídnout moderní studijní programy komplexně připravující budoucí profesionály. Já osobně jsem rovněž absolventem plzeňské geomatiky, zažil jsem tak katedru i z druhé strany a jako student jsem si vždy cenil spravedlivého a férového přístupu všech vyučujících. To je něco, co považuji za důležité, aby zůstalo zachováno.

V oblasti výzkumu, ať základního nebo aplikovaného, je cílem, aby katedra geomatiky udávala svými aktivitami směr a trendy v různých oblastech geomatiky a přispívala k jejich řešení. Je nutné získávat a podílet se na řešení kvalitních projektů s důrazem na mezinárodní spolupráci a rovněž prohlubovat spolupráci s dalšími pracovišti v České republice. Dílčím cílem je i navýšení objemu smluvního výzkumu.

Často se na nás obrazejí ředitelé firem a chtějí doporučení na šikovné studenty, náš obor ale není bohužel pro mladé lidi tak přitažlivý jako jiné, povětšinou humanitní obory. Je tedy potřeba podporovat osvětu a vhodným způsobem rozšířit tyto důležité popularizačně-odborné aktivity a věřit, že ke studiu našeho krásného oboru se všemi jeho odstíny přilákáme více talentovaných studentů.

Rovněž bych rád katedru více otevřel zahraničním studentům, včetně studentů doktorského studia.

Nejen s touto pozicí se váže také hodně práce a velká zodpovědnost. Jak si čistíš hlavu a relaxuješ?

Jednoznačně sportem, konkrétně posilováním. Když ležíš na lavičce a nad sebou držíš 150 kg činku, tak jednoduše nemůžeš myslet na to, jestli tě něco ten den naštválo. No a po cvičení už máš v těle endorfiny a vidíš ty věci s větším nadhledem. A když necvičím, tak chodíme s dcerou procházku do oblíbené kavárny; nyní alespoň do okénka, člověk tak má i lepší pocit, že někomu alespoň trochu pomohl.

Děkujeme za odpovědi a přejeme nejen v nové funkci mnoho budoucích úspěchů.

Alena Vondráková

doc. Ing. Karel Janečka, Ph.D.

ONLINE WORKSHOP ČESKÝ HISTORICKÝ ATLAS

V listopadu loňského roku proběhl online workshop **Český historický atlas – základní a aplikovaný výzkum v historické kartografii**.

Odborná akce se konala v rámci projektu Český historický atlas, NAKI II DG16P02H010. Představena byla spolupráce Historického ústavu AV ČR a Katedry geomatiky FSv ČVUT v oblasti atlasové historické kartografie.

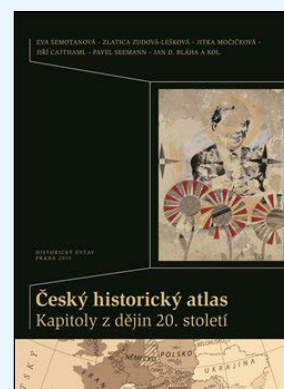
S historickými (dějepisnými) mapami a atlasy, tištěnými i elektronickými, v současné době pracuje ve výzkumu a popularizaci odborná i širší veřejnost, v edukačním procesu žáci, studenti a jejich pedagogové. Je proto velkou výhodou, že organizátoři nechali [dostupné záznamy](#) přednášek s doprovodnými prezentacemi.

1. BLOK

Základní historický a geografický výzkum a jeho transfer do historické kartografie: teorie, metody, sondy – to bylo náplní první části programu, ve kterém vystoupili Eva Semotanová, Jitka Močíčková, Tomáš Burda, Jan Němeček a Zlatica Zudová-Lešková.

2. BLOK

Kartografické zpracování historických map: tištěný atlas i webová mapová aplikace byly tématem druhé části programu. S přednáškami vystoupili Jiří Cajthaml, Jan D. Bláha, Pavel Seemann a Tomáš Janata.

GISkola: neformálne stretnutia používateľov GIS

Slovenská geoinformačná komunita má príležitosť prezentovať sa a stretávať sa od minulého roka vďaka iniciatíve, ktorú jej zakladatelia Milo Ofúkaný a Peter Piesecký nazvali GISkola (<http://giskola.eu>).

Ako naznačuje samotné vtipné logo iniciatívy, ide o **vytvorenie priestoru pre neformálne stretnutia a otvorenú diskusiu odborníkov z oblasti geografických informačných systémov (GIS)**, resp. geoinformatiky so širokou verejnosťou. Organizačne iniciatívu zastrešuje projekt **AMAVET klubu č. 962** s cieľom zvýšiť povedomie o prínosoch geoinformatiky pre spoločnosť – najmä u mládeže, prezentovať príklady dobrej praxe, tipy/triky a novinky z geovedných disciplín, výmenu osobných skúseností, šírenie nápadov a pozitívnych myšlienok, budovanie profesionálnych a priateľských vzťahov. Treba zdôrazniť, že organizátori nemajú záujem o komercializáciu podujatia a v programe vopred vylučujú marketingové prednášky, žiadnu formu predaja produktov a služieb ktorejkoľvek spoločnosti. Naopak, uprednostňujú princípy otvorenej spoločnosti, otvorených, resp. voľných foriem a spôsobov geoinformačných nástrojov. Usporiadateľmi podujatia sú okrem Amavet klubu 962 aj facebookový portál GeoInformatika.sk, Promospravy.sk a Toastmasters Petržalka.

Do pôvodného plánu, **organizovať projekt GISkola pravidelne každé tri mesiace** prezenčnou formou s prezentáciami pozvaných hostí a následným neformálnym posedením pri jedle a nápojoch, zasiahla hneď na začiatku roku 2020 pandémia korony. Napriek tomu sa organizátorom podarilo uskutočniť prvú GISkola #1 „naživo“ v lete 29. 7. 2020 v bratislavskej reštaurácii Langoš pod Lipou s 26 účastníkmi a 3 prednáškami prvých hostí. Viac informácií záujemca nájde na [podstránke projektu](#) spolu s informáciami o prednášajúcich, ktorými boli absolventi geoinformatických programov na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (Miroslav Kožuch, Juraj Beták, Peter Piesecký).

Dobrá odozva na prvé stretnutie „GIS-kolákov“ neodradila organizátorov od náročnejšej prípravy a realizácie druhého stretnutia formou on-line v dôsledku pokračovania protipandemických opatrení na 2. vlnu covid-19. Pôvodný plán, uskutočniť druhú „GISkolu“ v novembri 2020 v rámci slovenského podujatia GIS DAY 2020, sa po dohode s jej organizátormi zo Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave presunul na ďalší termín. Mimo chodom GIS DAY pod taktovkou hlavných

organizátoriek Milice Aleksić a Alexandry Rášovej si získavajú čoraz viac fanúšikov nielen vďaka ich šarmu, ale aj kvalitnému programu a priebehu (GIS DAY 2019, GIS DAY 2020).

[GISkola #2](#) sa uskutočnila 21. 1. 2021 online. V programe nájdeme prezentácie 4 hostí. Prvý host – **Martin Dobiaš** si pripravil novinky k najnovšej verzii rozšíreného open source softvéru QGIS ver. 3.18 s dôrazom na nástroje pre kartografiu, mapové nástroje, vylepšenia používateľského rozhrania (GUI), nové algoritmy v processingových nástrojoch (toolboxs), spracovaní mračien bodov a funkcií 3D. QGIS 3.18 s množstvom opráv, optimalizácií a vylepšení je výzvou pre všetkých, ktorí tento program ešte nevyužívajú vo výučbe, výskume alebo v bežnej praxi. Martin v diskusii odpovedal na množstvom otázok, keďže sa profesijne venuje vývoju tohto programu a ďalšími open source projektami GIS.

Druhá prednášajúca **Jana Michalková**, výskumníčka z Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove, naviazala na program QGIS a predstavila novovzniknutú Slovenskú skupinu používateľov QGIS ([Slovak QGIS User Group](#)), jej ciele, komunikačné kanály a súčasné a budúce projekty s víziou vytvoriť silnú slovenskú komunitu používateľov a vývojárov programu. Ide o významný krok v etablovaní sa slovenskej komunity v medzinárodnom aj domácom kontexte. Dôležitá je avizovaná snaha rozšíriť použitie programu aj formou slovenského prekladu jeho prostredia a uchádzať sa o organizáciu QGIS Hackfest-u na Slovensku v roku 2022.

Tretia prednášajúca **Dagmar Kusendová**, pedagogička z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, oprášila svoje predchádzajúce prezentácie o výučbe geoinformatiky na vysokých školách a priblížila účastníkom takmer 25 ročný vývoj na Slovensku. Okrem stručného uvedenia do medzinárodného kontextu sa venovala domácim formám vysokoškolskej výučby, etablovaným primárnym centráм geoinformačného vzdelávania, význačným osobnostiam a školám, modelom a kurikulum geoinformačnej výučby formou samostatných programov. Venovala sa aj sekundárnym centráм s výučbou geoinformačných predmetov v rámci svojich zameraní. Časť príspevku bola venovaná štatistike uchá-

dzačov o geoinformatiku a ich uplatneniu v praxi. V závere sú stručne uvedené klady a zápory sledovanej výučby spolu s budúcnosťou, ktorá je nádejná napriek dlhodobým problémom (nedostatok učiteľov, únik mozgov, slabšia prepojenosť škôl s praxou atd.).

Posledným prezentujúcim bol prvý zahraničný host v GISkole **Radim Štampach** z Geografického ústavu Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, kde pracuje ako pedagogicko-výskumný pracovník. Jeho témou boli interaktívne webové mapy ako nástroj pre analýzu heterogénnych dát pre krízové riadenie, ktorú riešil v medzinárodnom česko-čínskom tíme pod vedením prof. Milana Konečného. V prezentácii priblížil jednotlivé etapy a výstupy projektu. Cenné skúsenosti zo spolupráce a vytvorené kartografické a kolaboratívne nástroje sa dajú využívať v praxi na riešenie krízových situácií, napríklad na zber údajov od dobrovoľníkov. Radim, ako zakladateľ organizovania mapathonov v Brne pre potreby humanitárnych organizácií v rámci projektov Missing Maps a OpenStreetMap, je dobrým príkladom geoinformatika, spájajúceho svoju odbornú profesiu s dobrovoľníctvom.

Kladom podujatia bola **bohatá on-line diskusia**, a tiež obsažné anotácie a informácie o každej pripravovanej téme a prednášateľovi. Počas diskusie vzišla pripomienka k širšej propagácii podujatia vo verejných médiách, a tiež prostredníctvom cielených e-mailov, rozširujúcej sa komunite záujemcov o geoinformatiku na Slovensku aj v zahraničí. Treba oceniť bezproblémový priebeh on-line podujatia v prostredí open source webového konferenčného systému BigBlueButton (BBB) bez nutnosti inštalácie na strane 54 pripojených účastníkov. Všetky prezentácie sú už zverejnené na adrese: <http://amavet962.org/giskola/prezentacie/>.

Dúfajme, že GISkola #3 bude minimálne tak úspešná než predchádzajúce a nebude chýbať záverečné neformálne posedenie pri jedle a nápojoch.

Dagmar Kusendová

Nový náčelník geografické služby MO a nový ředitel VGHMÚř

Náčelníkem geografické služby MO byl dne 1. ledna 2021 jmenován plukovník gšt. Ing. Jan Marša, Ph.D., který od roku 2014 řídil VGHMÚř.

Plukovník Marša studoval obor geodézie a kartografie na Vojenské akademii v Brně, který absolvoval v roce 2000. V roce 2005 zde absolvoval i doktorské studium ve studijním oboru vojenská geodézie a kartografie. Svou vojenskou kariéru zahájil ve Vojenském topografickém ústavu v Dobrušce (VTOPÚ). Zpočátku se věnoval zejména geodézii, ale postupně se zabýval aplikovaným rozvojem

i celým systémem geografického zabezpečení.

Několik let poté pracoval na Generálním štábu AČR na odboru vojskového průzkumu a elektronického boje. Později se vrátil do Dobrušky jako

ředitel VGHMÚř. Plukovník Marša získával své zkušenosti i mimo území ČR. V letech 2006 a 2007 byl například velitelem kontingentu AČR na mezinárodní misi MNF-I v Basře, v letech 2008–2011 pracoval na mezinárodním velitelství NATO v belgickém Monsu (SHAPE), v první polovině roku 2021 působí v operaci Evropské unie EUNAVFOR MED IRINI v Římě. Mnohokrát zastupoval AČR na Geografických konferencích NATO, zúčastnil se dvoustranných jednání se zahraničními partnery.

Geografickou službu přebírá v nelehké době, kdy je celá společnost ovlivněna pandemií covid-19 a kdy se mění i plány geografické služby do budoucna.

Ke stejnému datu byl **novým ředitelem VGHMÚř jmenován plukovník gšt. Ing. Vladimír Répal, Ph.D.**

Plukovník Répal je absolventem Vojenské akademie v Brně, oboru vojenská povětrnostní služba (1994). Po promoci pracoval na leteckých základnách AČR jako meteorolog. V září roku 1997 nastoupil na Vojenskou akademii jako odborný asistent skupiny povětrnostní služby katedry letectva, kde se

věnoval zejména problematice fyziky atmosféry. V roce 2007 obhájil svou doktorskou disertační práci v oboru letový provoz a řízení letectva.

Po vzniku Univerzity obrany a s tím souvisejícího vzniku katedry vojenské geografie a meteorologie (2005) byl ustanoven jako vedoucí skupiny meteorologie. V roce 2012 byl přeložen do VGHMÚř na pozici náčelníka odboru hydrometeorologických technologií. Od roku 2019 byl potom ustanoven na pozici zástupce ředitele úřadu.

Plukovník Répal byl v letech 2002–2003 na misi OSN v Iráku jako vojenský pozorovatel. V roce 2008 se zúčastnil mise AČR v Kosovu, v letech 2011 a 2015 působil v Afghánistánu jako starší důstojník specialista na velitelství mise v Kábulu.

Václav Talhofer

Novinky z Katedry geografie Technické univerzity v Liberci

Je to již téměř rok, co v Česku čelíme pandemii covid-19. Na mnohé záležitosti a opatření v akademické sféře jsme si již zvykli, s některými se vyrovnáváme jen obtížně.

Mezi ty těžce stravitelné patří **nemožnost realizace terénní výuky** (ať už pro naše vysokoškolské studenty, tak pro studenty ZŠ či SŠ, na jejíž přípravě a realizaci se podílejí naši studenti), která je jednou z hlavních devíz našeho pracoviště.

Neteší nás, že jsme **kolegy žijící v zahraničí** již dlouhé měsíce v reálu nepotkali. Chybějí nám i naši studenti, **nárky nad pasivitou studentů** při standardním vyučování jsou tytam, když je nyní před námi obrazovka plná mlčících cihlíček. Přesto jsme se s platformami online výuky zšili, a to bez ohledu na věk a původní IT schopnosti našich vyučujících. Do **online módu** se přesunul i každoroční den otevřených dveří Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické, resp. katedry geografie. Jen státní závěrečné zkoušky proběhly v půli ledna tak jako obvykle, když odhlédneme od roušek na tvářích a závanu desinfekce ve zkušební místnosti.

Co nás v uplynulé době potěšilo, bylo **vytvoření Příběhů liberecké zuly**, které jsou jedním z výstupů projektu TAČR *Geodiverzita v rámci města: percepce, funkce, potenciál*. Tento cyklus několika krátkých naučných videí, ve kterých hovoří doc. Kamil Zágoršek a dr. Emil Drápela, můžete zhlédnout [online](#). A když už jsme u těch videí, za pozornost stojí rovněž [závěrečné video](#) z česko-saského projektu GECON (Geological cooperation network) se zapojením naší katedry.

Začátkem podzimu minulého roku se díky našim studentům, kteří s turisty vyplňovali dotazníky, **povedlo získat cenná data o cestovním ruchu** a jeho motivaci v oblasti Českého ráje. Tato data poslouží pro práci na projektu TAČR *Proaktivní řešení negativních vlivů overturismu* a jeho publikačních výstupech. Právě Český ráj je overturismem zasažen, přičemž viditelnými stopami jsou poškozené pískovcové skály či hromadění odpadků.

Dr. Arturu Boháči se v říjnu podařilo se štěstím vycestovat na **přednáškový pobyt Erasmus+** do jihodánského Sønderborgu, kde se navíc vystoupil na mezinárodní konferenci Border Regions as Living Spaces s příspěvkem The anatomy of protests against border restrictions in the Czech Republic. ČSA mu sice zrušily zpáteční let, ale díky preciznosti německých drah (a absenci hraničních kontrol na německo-dánské hranici) se dostal zpět do Liberce za podobnou dobu, kterou by trvala letecká a navazující přeprava.

Jsm rádi, že jsme mohli být společensky užiteční a připravit **online přednáškový cyklus Geografie nejsou jen mapy** a závěrečný kvíz pro seniory z Libereckého kraje, kteří v této době trpí izolací ještě více než dříve.

Další informace jsou na [webu katedry](#).

Artur Boháč

Nové publikace na Katedře geoinformatiky UP

Opět přinášíme informace o nových publikacích na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci. A k tomu odpovědi autora publikace Webová kartografie, představené v minulém čísle Zpravodaje ČKS.

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Publikace **Webová kartografie** autora Mgr. Rostislava Nětka, Ph.D., vzbudila velký zájem odborné veřejnosti. Zeptali jsme se proto na nejdůležitější aspekty knihy.

Jaká byla motivace pro tvorbu publikace?

Z mého pohledu se webová kartografie dnes dostává do paradoxní situace. Online technologie a nástroje jsou dostupnější, webové mapy proto stále častěji vytvářejí autoři z nekartografických oborů (programátoři, vývojáři, tematici, grafici apod.), tedy bez základních znalostí kartografických pravidel. Naopak tradiční kartografové si kolikrát neuvědomují veškeré zákonitosti, které webová mapa musí reflektovat z důvodu internetu jakožto použité platformy. Absence propojení všech zmíněných oblastí je zřejmá. Odborně se dlouhodobě pohybují na pomezí obou oblastí, motivací proto bylo jednak předat získané vědomosti, ale také více ukotvit a „zpopularizovat“ webovou kartografii směrem dovnitř ke kartografické obci i směrem ven k odborné veřejnosti.

V čem je kniha unikátní?

Jedná se o první dílo na trhu, které se snaží systematicky a komplexně postihnout aspekty a principy webové kartografie. Zatímco většina dostupných publikací a příspěvků je věnována spíše aplikačním výsledkům, soustředí se na úzce zaměřenou oblast nebo se jedná o soubor na sebe nenavazujících témat, tato publikace opravdu systematicky popisuje specifika a odlišnosti webové kartografie. Mimo jiné přináší řadu dosud jinde nepublikovaných poznatků a aspektů.

Dává tedy publikace návod, jak vytvořit online mapovou aplikaci?

Nikoliv, publikace není tutoriálem, neobsahuje jediný konkrétní návod, jak sestavit mapovou aplikaci. Naopak cílí na mnohem širší kontext – pochopení procesu tvorby webové mapy s veškerými náležitostmi. To jsou kroky, které si musí autor osvojit ještě před prvním kliknutím myši. Jedná se o principy a znalosti, které zůstávají platné bez ohledu na zvolený software či překotný vývoj technologií v této oblasti. I proto je mottem knihy „think before you click“.

Kniha je za 189 Kč k objednání ve Vydavatelství UP.

Děkujeme a přejeme mnoho spokojených čtenářů.

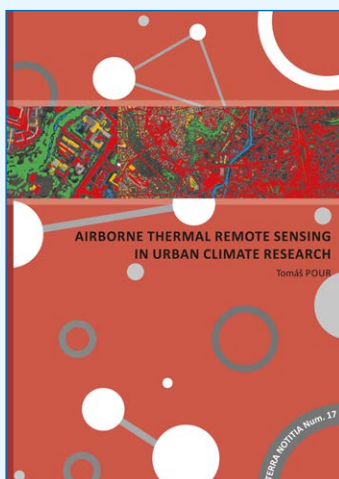
MONOGRAFIE

EDICE: Terra Notitia, Nr. 17

The book **Airborne Thermal Remote Sensing in Urban Climate Research** is consisting of three parts representing data acquisition, data processing and data analysis. The main objective is to investigate and improve airborne thermal remote sensing in urban climate research.

The author explores possibilities of using the TURN method, Local Climate Zones, Open Street Map and other land-cover/land-use data for assessment of urban climate. The text comes out from a dissertation thesis Airborne thermal remote sensing defended in 2019 at the Department of Geoinformatics, Faculty of Science, Palacký University Olomouc, Czech Republic.

Pour, T. *Airborne Thermal Remote Sensing in Urban Climate Research*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 94 s. ISBN 978-80-244-5840-3. DOI 10.5507/prf.20.24458403. Cena 149 Kč

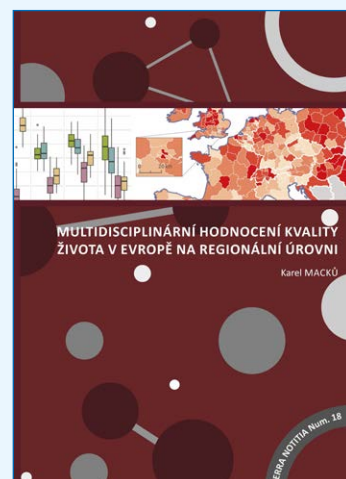
MONOGRAFIE

EDICE: Terra Notitia, Nr. 18

Monografie **Multidisciplinární hodnocení kvality života v Evropě na regionální úrovni** přináší komplexní studii zabývající se uvedeným tématem. Hlavním výzkumným cílem bylo sestavení návrhu postupu pro hodnocení kvality života s využitím volně dostupných statistických a prostorových dat.

V monografii je navrženo řešení překonávající limitace vznikající při hodnocení kvality života na regionální úrovni a je prezentováno v posloupnosti důležitých dílčích kroků představených v empirické studii z evropského prostředí, využívající znalosti z oblasti geoinformatiky, aplikované statistiky a kartografie.

Macků, K. *Multidisciplinární hodnocení kvality života v Evropě na regionální úrovni*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. 158 s. ISBN 978-80-244-5841-0. DOI 10.5507/prf.20.24458410. Cena 149 Kč

24. kartografická konference: zapište si ji do diáře

Poznamenejte si do svého diáře data 8. až 10. září 2021, k nim 24. konference v Ostravě a přidejte tři vykřičníky. Kolegové z kateder Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity zvou na vrcholné setkání kartografů CESTY KARTOGRAFIE.

Budte při tom a aktivně se zapojte do programu:

Přihlaste referát na jedno z témat konference:

- > Teoretické aspekty kartografie
- > Praktická a komerční kartografie
- > Vzdělávání v kartografii a školská kartografie
- > Uživatelské aspekty kartografických děl
- > Webová kartografie
- > Kartografie ve státním sektoru
- > Otevřená data a open source v kartografii
- > Historická kartografie a stará mapová díla
- > Aplikovaná kartografie
- > Technologické trendy v kartografii
- > Kartografie v období pandemie covid-19

Přihlaste poster.

Zapojte se do konferenčních workshopů, můžete zorganizovat vlastní workshop, který zaujme účastníky konference, nebo navrhněte organizátorům workshop, kterého byste se rádi zúčastnili, a pořadatelé se jej pokusí připravit.

Informujte své kolegy, studenty a všechny přátele všech druhů map a všech odvětví kartografie a pozvěte je na přínosný odborný program, výjimečný společenský večer a setkání s mnoha zajímavými lidmi. Využijte nabídky dvou konferenčních grantů.

Více podrobností na www.24kk.cz.

Vít Voženílek, Radek Dušek

VELKÝ ZÁJEM O STUDIUM V OLOMOUCI

ČLENSKÉ
OKÉNKO

O studium, které realizuje Katedra geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Paris-Lodron University in Salzburg a University of South Brittany, je velký zájem. O stipendium požádalo celkem 251 studentů z celého světa, z toho si 93 vybralo jako místo studia Olomouc. V následujících týdnech bude probíhat výběr stipendistů, kteří nastoupí ke studiu v září 2021.

Alena Vondráková

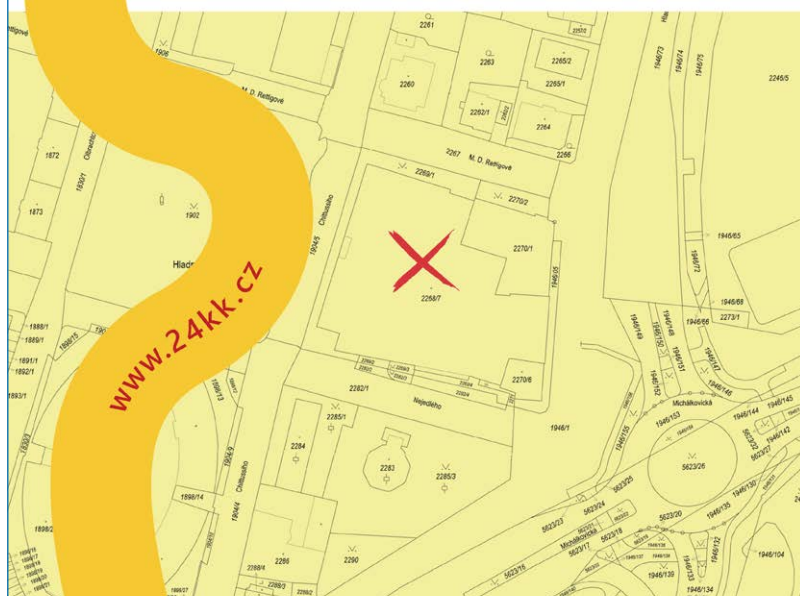
Česká kartografická společnost
a geografická pracoviště
Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity
zvou na

24. kartografickou konferenci

Cesty kartografie

8.–10. září 2021, OSTRAVA

Přírodovědecká fakulta OU, Chittussiho ulice

www.24kk.cz

ODBOBNÁ SPOLUPRÁCE

Člen Výboru ČKS Václav Čada informuje o spolupráci s odbornými spolky:

22. dubna 2021 organizuje **Český svaz geodetů a kartografů** online webinář *Geodézie ve stavebnictví a průmyslu*. Jedná se o doprovodný program Stavebního veletrhu v Brně.

Asociace podnikatelů v geomaticce informuje o tom, že je podepsána novela zákona č. 139/202 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. V mezi-rezortním připomínkovém řízení je také novela zákona č. 200/1994 Sb. o zeměměřičství, předmětem zájmu Asociace podnikatelů v geomaticce je mimo jiné ustanovení o ověřování výsledků zeměměřických činností.

V rámci aktivit **České geografické společnosti** proběhne zasedání geografického komitétu. Jednání se uskuteční hybridní formou v úterý 9. 2. 2021 od 10:30. Pro fyzickou přítomnost účastníků je vyhrazena posluchárna Pravá rýsova na Albertově.

Česká asociace pro geoinformace informuje, že v Radě vlády pro informační společnost byl schválen záměr přípravy zákona o NIPI (bohužel na stránkách MV ČR jsem však odkaz nenašel, stránky nejsou příliš aktuální...).

Pod vedením Ministerstva vnitra také probíhají nadále práce na pokračování projektu GeolInfoStrategie 2021–25.

Václav Čada

Všechny cesty kartografů vedou do Florencie

Dlouhé diskuze mezi vrcholnými orgány Mezinárodní kartografické asociace a organizátory Mezinárodní kartografické konference vedly k posunutí termínů. Už je však rozhodnuto.

Přesunutá International Cartographic Conference 2021 ve Florencii má nové místo v kalendáři: **14. až 18. prosince 2021.**

Uzávěrka odborných publikačních „dlouhých“ příspěvků je 19. března 2021, uzávěrka abstraktů je 28. května 2021. Oznámení o přijetí dlouhých příspěvků je 2. července 2021. Oznámení o přijetí abstraktů je o měsíc později, tedy 2. července 2021. Odevzdání rukopisů je 30. července 2021.

Příspěvky lze přihlásit do 36 témat:

- › T01. Art in Cartography
- › T02. Atlases
- › T03. Cartographic Heritage into the Digital Domain
- › T04. Cartography and Children
- › T05. Cartography for Early Warning and Crisis Management
- › T06. Cognition in Geovisualization
- › T07. Education and Continuous Learning in Cartography
- › T08. Generalization and Multiple Representation
- › T09. Artificial Intelligence in Mapping
- › T10. Social Sensing and Visual Analytics
- › T11. History of Cartography
- › T12. Location Based Services and Ubiquitous Mapping
- › T13. Map Design

- › T14. Map Production and Geoinformation Management
- › T15. Maps and Accessibility
- › T16. Participatory Mapping
- › T17. Marine Cartography
- › T18. Mountain Cartography
- › T19. Open Geospatial Data and Technologies
- › T20. Planetary Cartography
- › T21. Spatial Data Infrastructure and Standards
- › T22. Sensor-Driven Mapping
- › T23. Toponymy in Cartography
- › T24. Cartography and Public Health
- › T25. Cartography and Sustainable Development
- › T26. Perspectives in a New Cartographic Research Agenda
- › T27. Transformation of National Mapping Agencies
- › T28. Cartography in Digital Humanities
- › T29. Mapping Urban Environments
- › T30. Theoretical Cartography
- › T31. Cartography for Leisure
- › T32. Military Mapping
- › T33. Augmented and Virtual Realities in Cartography
- › T34. Use, User, and Usability
- › T35. Map Projections
- › T36. Cartography, Privacy, and Ethics

INFORMACE

Tradičně je možné se ucházet o ICA stipendia pokrývající konferenční poplatek a náklady na cestovné a ubytování.

Více na <https://www.icc2021.net/>.

Vít Voženílek

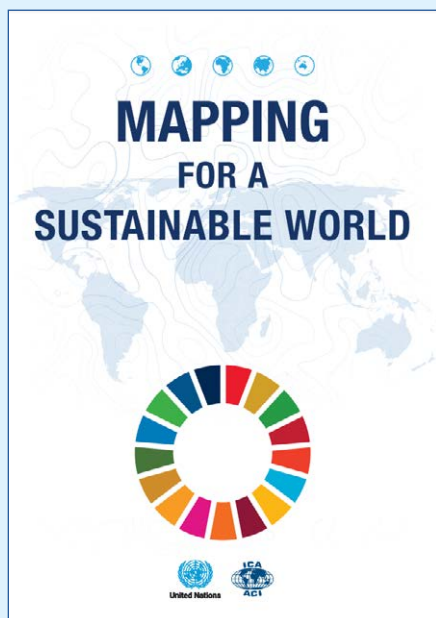
Nová kniha ICA a OSN volně ke stažení

Nejnovější spolupráce Organizace spojených národů a Mezinárodní kartografické asociace ICA pomáhá informovat o stavu cílů udržitelného rozvoje. V lednu 2021 vydaly OSN a ICA společnou publikaci „Mapping for a Sustainable World“, aby oslavily Mezinárodní den vzdělávání a přispěly k bezplatnému a přístupnému vzdělávání k dosažení cílů udržitelného rozvoje.

Publikace popisuje mapování časoprostorových struktur témat globálního udržitelného rozvoje, například růstu globální populace, socioekonomických rozdílů a změny klimatu. Publikace představuje cíle udržitelného rozvoje a jejich vztah k datům, popisuje základní rozhodování v kartografii, představuje nejčastější typy map a grafiku pro znázornění indikátorů cílů udržitelného rozvoje a diskutuje využití map cílů udržitelného rozvoje.

Publikace je [volně ke stažení](#).

Vít Voženílek

3D laboratoř se představuje

V rámci Noci vědců 2020 vzniklo zajímavé video na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci.

Pojďte se s námi podívat do 3D laboratoře, která je aktivní součástí katedry. Ukážeme vám, jak vznikají různé modely terénu, budov nebo tyflomap, a seznámíme vás s celým procesem od zisku dat až po finální 3D model, kde vám odhalíme, jak je 3D modelace propojena s virtuální realitou.

Celým videem provází diváky Mgr. Radek Barvíř, doktorand na Katedře geoinformatiky UP, který se sám aktivně podílí na výzkumu 3D tisku v geoaplikacích.

Více na [stránkách katedry geoinformatiky](#), video je umístěno na [portále YouTube](#).

Jakub Koníček

ČLENSKÉ OKÉNKO

Vyšlo (nejen) pro kartografy

Geodetický a kartografický obzor 1/2021

HÁNEK, P. M., VACEK, T., VOLKMANN, M. [Analýza měřických metod pro komplexní zaměření stavebních objektů](#)

Kartografické listy, 2020, 28 (2)

FENCÍK, R., HAVRLANT, J., TALICH, M., ZEMAN, M. [Transformácia topografických sekcií tretieho vojenského mapovania územia Slovenska](#)

KONÍČEK, J. [Identifikácia vývoja, zmien a trendov vo svetovej kartografii s využitím metód počítačovej lingvistiky a vizuálnej analýzy](#)

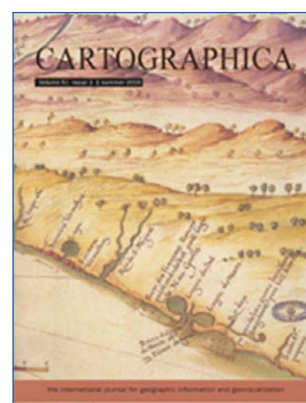
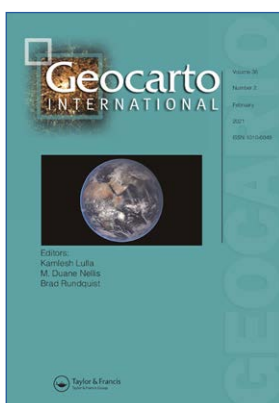
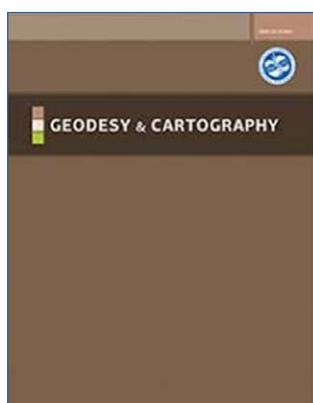
Vojenský geografický obzor 2/2020

[Monotematické číslo 2/2020](#) je věnováno komplexní problematice průchodnosti terénu a jejího modelování.

Další zdroje informací

Pro kartografy vychází řada dalších vědeckých článků, jejichž přístup je však zpoplatněn. I přesto jsou jejich abstrakty zdrojem inspirací.

[The Cartographic Journal](#) [Geodesy and Cartography](#) [Geocarto International](#) [Journal of Maps](#) [Cartographica](#) [Cartography and Geographic Information Society](#)

Informace a kalendář akcí

JUBILANTI ČKS

v roce 2021

40 let

Ing. Martina KEPKA VICHROVÁ, Ph.D.

Ing. Jiří KREJČÍ

Ing. Tomáš FOJTÍK

RNDr. Jakub LYSÁK, Ph.D.

doc. RNDr. Tomáš ŘEZNÍK, Ph.D.

45 let

Ing. Miroslav ČÁBELKA

Ing. Kateřina TAJOVSKÁ, Ph.D.

50 let

Mgr. Dušan ADAM, Ph.D.

60 let

Ing. Milada SVOBODOVÁ

65 let

Ing. Ivana ANDRESOVÁ

Ing. Jarmila ZÁKOUTSKÁ

70 let

RNDr. Ladislav PLÁNKA, CSc.

– čestný člen ČKS

Ing. Karel RADĚJ, CSc.

80 let

Ing. Bohuslav HALTMAR

85 let

doc. Ing. Jiří ŠÍMA, CSc.

– čestný člen ČKS

95 let

prof. Ing. Erhart SRNKA, DrSc.

– čestný člen ČKS

Srdečně

blahopřejeme!

Webinář

Evolution of the access to spatial data for environmental purposes – Study presentation

Ve čtvrtek 4. února 2021 se uskuteční webinář organizovaný v rámci aktivit [ELISE ISA² Action](#). Informace a registrace jsou dostupné na [webových stránkách](#).

Hackathon Otevřené jaro 2021

Asociace Plan4all organizuje hackathon zaměřený na inovace v zemědělství, životním prostředí, dopravě, geoaplikacích, DPZ, GNSS a další. Více informací na [webových stránkách](#).

**OPEN SPRING
INSPIRE
HACKATHON
2021**

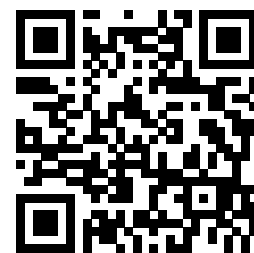
ČTETE SI TIŠTĚNÝ ZPRAVODAJ ČKS?

Všechna čísla jsou dostupná online na [webových stránkách](#) České kartografické společnosti.

Výhodou digitální verze Zpravodaje jsou aktivní linky na uvedené webové stránky a další odkazy vedoucí k podrobnějším informacím.

Staňte se členem ČKS!

Členové dostávají link na aktuální číslo hned po jeho vydání.

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY ZA ROK 2021

Individuální členy ČKS, kteří ještě nezaplatili členský příspěvek 200 Kč na rok 2021, žádáme o laskavé zaslání této částky na účet Společnosti, č. účtu: **166791914/0300**.

Za zaslání příspěvku děkujeme.

INFORMACE DO ZPRAVODAJE ČKS

Máte zajímavé zprávy z oboru, které by měly mít své místo ve Zpravodaji ČKS? Kontaktujte, prosím, členy redakce na níže uvedených adresách a domluvte se na požadovaném rozsahu a formě. Rádi uveřejníme pozvánky, reportáže z proběhlých akcí, informace o zajímavém dění v oboru a informace o členech a aktivitách ČKS.

Redakce

RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M. (alena.vondrakova@upol.cz) šéfredaktor, technická redakce

Ing. Růžena Zimová, Ph.D. (zimova@fsv.cvut.cz)

prof. Ing. Václav Talhofer, CSc. (vaclav.talhofer@unob.cz)

Fotografie a obrázky

Stanislav Popelka, archiv Milana Vykydala, archiv Karla Raděje, Radek Dušek, Karel Janečka, Jakub Miřijovský, Václav Talhofer, Katedra geoinformatiky UP, ICA, archiv ČKS

ISSN 2571-4708 (print), ISSN 2571-4716 (online)